

Határtalanul!

2013-2016

*„Büszkén mondom
magam magyarnak.”*

*Azért vagyunk a világon,
hogy valahol otthon legyünk benne*

Tamási Áron

Tisztelt Olvasó!

Hol vagyunk otthon a világban? Elsősorban ott, ahol szeretteink: családuk, barátaink élnek. Otthon vagyunk közösségeinkben is. Azokban a közösségekben, amelyekben értik a nyelvünket és a gondolatainkat, értik azt, hogy miről álmodunk, és mit tűzünk ki célul, s amelyekben tudunk közösen dolgozni ezekért a célokért és álmokért. Otthon vagyunk azokban a közösségekben, amelyekben összetartozunk: ismerjük, számon tartjuk egymást és számos közös pontja van életünknek.

Jómagam a magyar kormány képviselőjeként a hazánk szolgálataként fontos feladatnak és kötelességemnek érzem, hogy miniszterként is segítsen ezeknek a határtalanul létező közösségeknek az életét, amelyek által lehetőség nyílik egymás felfedezésére, a találkozássra, a tanulásra, a szórakozásra, a kapcsolatok megteremtésére határon innen és túl.

A Határtalanul program az Emberi Erőforrások Minisztériuma meglehetősen vaskos portfóliójában egy különösen szép és értékes feladat. Célja, hogy segítsen megismerni azt a hazát, amelyet közösségeink jelenítenek meg. Ez a kötet pedig bemutatja, hogy a Határtalanul program miként köti össze a fiatalok közösségeinek életét. Bár az átélt élmények csupán egy vékonyka szeletéből kaphatunk ízelítőt ebből a kiadványból, mely a diákok és cserkészek egymásra

Balog Zoltán

az emberi erőforrások minisztere

találásáról és közös kalandjairól beszélnek, bízom benne, hogy átlapozását követően az olvasó is részesévé válhat valamelyest ennek a nemes küldetésnek.

Köszönjük mindazoknak, akik ezért a nagyszerű ügyért dolgoznak. Munkájuk nyomán évről évre többen élhetik át a felfedezés és a találkozás élményét és – reményeink szerint egyre többen – egy életre szóló összetartozás kezdetét.

HATÁRTALANUL! PROGRAM BEMUTATÁSA

A program kialakítása

A magyarokat a történelem megtanította arra, hogy az országhatár nem jelenti egyben a nemzet határát is. Elődeink számára élő tapasztalást jelentett a nemzetségek, rokonsági kapcsolatok, sőt, akár a családok szétszakítása a határok önkényes meghúzása következtében. **A magyar ember, egy ezer éves történelemmel bíró közösséghez tartozik, függetlenül attól, hol él, mit tart fontosnak vagy éppen jelentéktelennek. A magyar nemzethez tartozás szoros kötelékkel összeköt sok millió embert a világ különböző pontjain.**

A mai kor gyermeke már kevés személyes élménnyel rendelkezik arról, hogy a magyarság szűken vett hazáján kívül is rengeteg nemzettársunk keresi a boldogulás útját. Nemzetünk nagyjai közül számosan születtek, éltek és alkottak a mai határainkon túl, gondolkodjunk Arany Jánosra, akinek nagysága előtt 2017-ben emlékévként keretében is tisztelgünk.

Fiataljaink természetesnek veszik, hogy mindenhol az anyanyelvükön szólhatnak, és bizton számíthatnak a magyarság összetartására, ezért nem ismerik fel, hogy milyen kivételezett helyzetben vannak. Hiába a digitális világ kiteljesedése, a nemzethatárok

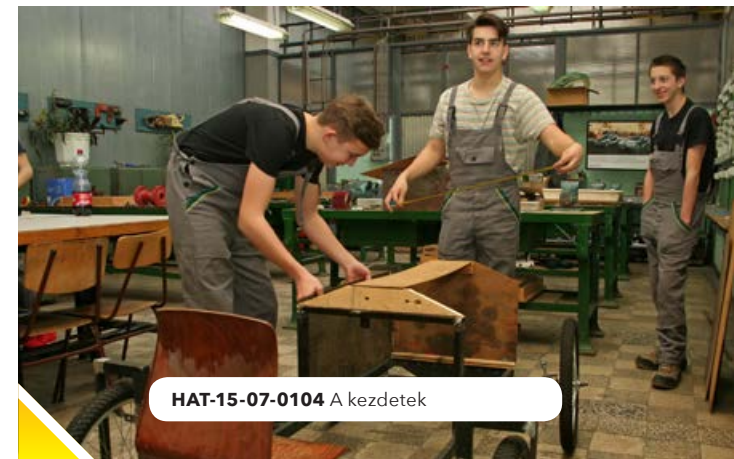

HAT-16-01-0003 Élő Kárpát-medence

jelentőségének látszólagos csökkenése, sokan vannak, akik mindennapi életükben kénytelenek szembesülni azzal, hogy szülőföldjükön kisebbségbe szorultak. Egy a jövőről felelősen gondolkodó nemzet nem engedheti meg magának, hogy gyermekei a határ két oldalán elfeledkezzenek egymásról, nem tévesztetik szem elől azt, hogy mindannyian ugyanazon néphez tartozunk. A kiemelt nemzeti ügyet szolgálva az Országgyűlés a 101/2010. (X. 21.) számú határozatával országos program készítésére kérte fel a Kormányt, abból a célból, hogy **valamennyi közoktatásban tanuló magyar fiatal legalább egyszer, a magyar állam támogatásával eljusson a szomszédos országok magyar lakta területeire, és cserekapcsolatok révén minél több külföldi magyar diák juthasson el Magyarországra.**

HAT-15-07-0025 Sárkányhajó verseny Győrben

HAT-15-07-0104 A kezdetek

A határozat tette lehetővé a Határtalanul! program megalkotását, kialakítását. A Határtalanul! 2010-ben előzetes program keretében indult a Határon Túli Magyar Oktatásért Apáczai Közalapítvány gondozásában, 2011-től 2013-ig a Bethlen Gábor Alapkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság, majd az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő lett a pályázat kiírója. A Határtalanul! program szakmai koordinálását az Emberi Erőforrások

Minisztériuma végzi, a pályázatok lebonyolításához kapcsolódó feladatokat az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő látja el, honlapján folyamatosan jelennek meg a pályázatokhoz kapcsolódó legfrissebb információk.

HAT-14-01-0678 Pongrác-tetőn

A program célja

A Határtalanul! program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalatokat szereznek a külhoni magyarságról. A program különlegessége, hogy a magyarországi fiatalok mellett a külhoni magyaroknak is teret biztosít Magyarország megismerésére utazás és együttműködés keretében. Ma-

gyarország Kormányának célkitűzése, hogy lehetőség szerint minden tankötelezettségét teljesítő magyar diák legalább egyszer kiutazhasson egy határon túli magyar közösség lakta kárpát-medencei régióba, még az érettségi vizsgái letétele előtt. A kiemelt nemzetpolitikai cél megvalósítását a Határtalanul! program keretében kiírt pályázatok segítik elő.

A program felhívásai

A Határtalanul! program keretében meghirdettet pályázatok elsősorban a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismertek bővülésére, a magyar-

országi és a külhoni fiatalok közötti kapcsolatok kialakulásának elősegítésére irányulnak. A kiírásokra egyenesen érvényes, hogy a pályázat útján igényelhető támogatás 100% intenzitású, vissza nem térítendő támogatás, így „önrész” meghatáro-

zására egyetlen kiírás esetében sem került sor, ezzel is segítve a társadalmi különbségek kiegyenlítését. Az utazás támogatása sok olyan diák számára tette lehetővé a határon túli utazást, akik a pályázat nélkül nem jutottak volna el ilyen messzire lakóhelyüktől.

„Ám amíg a magyarság egészében megvan a magyarság tudata, az egymásért érzett felelősség, az önző egyéni érdekek és anyagi javak hajszolása helyett a nemzeti érdekeikért vállalt szolgálat, addig ez a nemzet erősödik.”

diák útinaplójából

Általános iskolai évfolyamok pályázatai

A kategória pályázatai elsősorban az általános iskolások tanulmányi kirándulásait támogatják a Kárpát-medence országainak magyarlakta területeire. A pályázatok célja, hogy a magyarországi fiatalok felismerjék, a számos magyar vonatkozású emlékhely mellett **jelentős számú magyar közösség is él a határainkon túl**. A pályázati kiírások feltételként nem tartalmazták, de ösztönözték a külhoni csoportokkal történő kapcsolatfelvételt, ezzel elősegítve a szorosabb kapcsolatok kialakítását a magyarországi és a külhoni diákok, illetve pedagógusok között.

Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek (2013, 2014, 2015, 2016, 2017)

A pályázaton elnyerhető támogatással a magyarországi köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részesülő, 7. évfolyamon tanuló diákok Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarlakta területeire irányuló tanulmányi kirándulásának finanszírozására biztosít lehetőséget. A pályázat kiírására a program kezdete óta minden évben sor került. A felhívás a program talán legkedveltebb pályázati kiírása, a jelentkező intézmények száma évről évre folyamatosan növekszik, különösen a 2017-es évben bővült jelentősen – részben a program fejlesztésének köszönhetően – az utazáson részt vevő diákok és kísérő pedagógusok száma.

HAT-16-11 Svédországi magyar gyerekek csillebérce sétája

HAT-14-01-0681 Bucsai diákok csoportképe

Középiskolai évfolyamok pályázatai

A középiskolai évfolyamoknak számára kiírt pályázatokban kiemelt hangsúlyt kap a külhoni magyar diákokkal történő kapcsolatfelvétel, ennek jegyében a pályázatok kivétel nélkül feltételként szabták a külhoni magyar diákok látogatását a magyarországi partnerintézménynél. Az együttműködés gyakorlati megvalósítását, a kapcsolat szorosabbá tételét támogatja, hogy a magyarországi és a külhoni diákoknak közös munkával egy, a pályázatban vállalt projektterméket kell létrehozniuk.

A projekttermék közös létrehozása nem csak a szakmai ismeretek elmélyítését, hanem hosszú távú, valódi kapcsolatok létrehozását is segíti a diákok között.

Együttműködés szakképző iskolák között (2013, 2014, 2015, 2016, 2017)

A pályázat célja Magyarország és Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyar tannyelvű vagy magyar tagozattal/osztállyal rendelkező szakképző iskoláiban tanuló diákok szakmai együtt-

működésének támogatása. Az együttműködés segítésére külső szakértő támogatásának igénybevételére is van lehetőség, ennek költségei elszámolhatók a támogatás terhére. A külső szakértő bevonásával a szakmai ismeretek bővülését, a gyakorlati képzést is segíti a pályázat. A pályázat kiírására 2013-tól minden évben sor került. A pályázat elősegíti az anyaországi és külhoni magyar fiatalok kapcsolattartását és a külhoni magyarok viszontlátogatását.

Együttműködés gimnáziumok között (2013, 2014, 2015, 2016, 2017)

A pályázat célja Magyarország és Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyar tannyelvű vagy magyar tagozattal/osztállyal rendelkező gimnáziumaiban tanuló diákok közösségi együtt-

működésének támogatása. A pályázat kiírására 2013-tól minden évben sor került. A pályázat elősegíti az anyaországi és külhoni magyar fiatalok kapcsolattartását és a külhoni magyarok viszontlátogatását.

A Határtalanul! Tanulmányi kirándulás hetedikeseinek, Együttműködés szakképző iskolák között és Együttműködés gimnáziumok között pályázatait az anyaországi, valamint a külhoni magyar diákok utazásainak támogatásai elősegítik a magyarság határok feletti és határok nélküli nemzetegyesítését. A pályázati felhívások fő célja, hogy az anyaországi magyar, iskoláskorú felnövekvő generációk megismerjék a magyarok lakta határon túli régiókat a Kárpát-medencében és élő kapcsolatokra tegyenek szert a külhoni magyar közösségekben élő fiatal kortársaikkal. A program az anyaországi és a külhoni magyar **pedagógusok szakmai együttműködését** is ösztönzi.

HAT-16-01-0283 Mikszáth Kálmán nyomában Mikszáthfalván

„A kirándulás lehetőséget teremt a diákok nemzettudatának és a nemzeti összetartozás érzésének kialakításához, elmélyítéséhez.”

HAT-15-06-0079 Székelyföldi jókedv

A kárpátaljai magyar lakosság, illetve az Ukrajnában nehéz helyzetben élők támogatását célzó pályázatok

A 2014-ben kialakult kelet-ukrajnai konfliktus és Magyarország keleti szomszédjának destabilizálódása a Kormány törekvéseivel összhangban szükségessé tette a kárpátaljai régió, és benne a kárpátaljai magyarság kiemelt támogatását. A kategória pályázatai fokozott figyelmet fordítanak a kárpátaljai magyarság történelmének és kultúrájának megismertetése mellett az összefogáson alapuló segítségnyújtás ösztönzésére. Az együttműködés, a társadalmi összefogás a magyarság megmaradásának egyik legfontosabb sarokköve, ezért a Kárpátaljára irányuló pályázati felhívások címzett köre lényegesen szélesebb az eddig ismertetett pályázatokhoz képest.

Kárpátaljai akcióprogram (2015, 2016, 2017)

A program a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülését, a határon átnyúló kapcsolatépítést, segítségnyújtást kívánja elősegíteni az utazással, amely diákok részvétele esetén kétirányú. A minél szélesebb társadalmi összefogás jegyében a pályázati felhívás nem csak diákok, hanem pedagógusok és önkormányzati delegáltak utazását is támogatja. A pályázat 2015 óta minden évben kiírásra került. Az elsődleges cél a kapcsolatépítés mellett az Ukrajnában nehéz körülmények között élő magyar lakosság támogatása, ezért a támogatás elnyerésének feltétele minimum 200 000 Ft összegű pénzadomány összegyűjtésére tett vállalás. Az összegyűjtött összegeket Ukrajnában vásárolt adományokra fordítják, egyeztetve a partnerintézménnyel, testvér településsel, önkormányzattal.

HAT-16-01-0311 Boga-völgyi sétá

HAT-16-01-0319 Magyarok Háza, Budapest

Velencei táborozás (2015, 2016)

A pályázat célja a kárpátaljai települések diákjai és kísérőik Magyarországra történő utazása és táborozása volt. Határon túli (Ukrajna, Kárpátalja) intézményekben oktatásban/képzésben részt vevő diákok és kísérőik magyarországi útjához és táborozásához igényelhették a támogatást. A táborokban a határokon átnyúló szolidaritás jegyében ukrán és orosz nemzetiségű gyermekek is részt vettek. Az utazás, táborozás során sok, az élet nehézségeivel nagyon korán szembesülő kiskorú kapott lehetőséget arra, ha rövid ideig is, de gondtalan gyermek lehetett.

Diaszpórában és a Kárpát-medencei magyar szórványban élő magyar fiatalok magyarországi kirándulása (2016)

A pályázat lehetőséget teremtett több mint 2500 a diaszpórában és a Kárpát-medencei szórványban élő magyar fiatalnak, hogy egy magyarországi tanulmányút keretében megerősítsék kötődésüket a magyar nyelvhez és kultúrához. A pályázat olyan, a magyar nemzethez tartozó emberekhez is eljuttatta a programot, akiket eddig a földrajzi távolság miatt nem sikerült megszólítani. A programok összeállítása során a megvalósító Rákóczi Szövetség törekedett arra, hogy az utazá-

sok nemzeti és egyházi ünnepekhez, illetve eseményekhez kapcsolódjanak. A résztvevők megismerkedhettek Budapesttel, a vidéki Magyarországgal és a Kárpát-medencén belüli, de határon túli magyar régiókkal is. A programra elsősorban olyan 10 és 25 év közötti fiatalok jelentkezését várták, akik a lakóhelyük szerinti helyi magyar közösségekben aktívak, ezzel is támogatva elköteleződésüket a magyarságtudat megtartása iránt. A pályázat célja személyes kapcsolatok által elősegíteni a diaszpóra magyar fiataljainak egymás és az anyaország közötti, valamint a Kárpát-medencei fiatalokkal való összetartozás tudatának erősítését táboroztatási prog-

ramsorozat, tanulmányi kirándulások, szakmai táborok programjai során.

Kiállítás fejlesztés program (2015)

A Bethlen Gábor Alapkezelő, mint kedvezményezett a Magyarok Háza-Mi Magyarok c. kiállítás fejlesztésére igényelte a támogatást. A kiállítás látogatása a létrehozása évében a Határtalanul! program egyes pályázataiban ingyenes volt, a kiállítás megtekintése azóta is gyakorta visszatérő és igen kedvelt programeleme a Határtalanul! pályázatoknak. A pályázati kiírások célja, hogy a magyar kultúra ismeretét és szeretetét is közvetítsék, erre kiváló lehetőséget biztosít ez a kiállítás.

HAT-15-06-0082 Kassai pihenő

Cserkészen a Kárpát-medencében (2015, 2016, 2017)

A Magyar Cserkészszövetség pályázata a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülését, a határon átnyúló kapcsolatépítést segíti elő. Célja az értékalkotó szabadidő szervezése, a pedagógiai kultúra megalapozása a határon túli magyar iskolákban és közösségekben, a nemzeti identitás erősítése az anyaországi élmények által, továbbá a kortárs csoportokkal való kapcsolatok kialakítása. A program biztosította a cserkészlet megismertetését, ösztönözte a szórványban élő gyerekek közösségekhez, szervezetekhez való csatlakozását. A program során Magyarország, valamint a Kárpát-medence határon túli magyar-

HAT-15-07-0104 Látogatás a Parlamentben, Budapest

lakta településeinek 8 és 18 éves kor közötti diákjai és kísérőik Magyarországra utaztatását és táboroztatását végezték, mely során a cserkészmunkába való bekapcsolódás mellett a határon túli magyar diákokkal való kapcsolatépítés is megvalósul.

HAT-15-07-0106 Városnézés Szentendrén

HAT-16-01-0075 Bebecsátásra várva, Vajdahunyd

Középiskolai diákutaztatási programok (2014, 2015, 2016, 2017)

A nemzethez tartozás megélésének legjellemzőbb pillanata, amikor nemzeti ünnepeinken együtt emlékezünk. A közös emlékezés örömét kívánja

eljuttatni a határon túli diákokhoz ez a felhívás. A pályázat keretében támogatható tevékenységek köre: Magyarország, illetve a Kárpát-medence határon túli magyar lakta településeinek diákjai és kísérőik Magyarországra, illetve a Kárpát-medence határon túli magyar lakta településeire (saját országuktól eltérő országba) való utazásai a március 15-i, a június 4-i, valamint az október 23-i nemzeti ünnepekhez és emléknapokhoz kapcsolódóan, továbbá magyarországi, felvidéki, délvidéki vagy partiumi magyar vonatkozású emlékhelyekre vagy településekre történő utazások. A nagy népszerűségnek örvendő pályázat lebonyolítója a Rákóczi Szövetség volt.

HAT-15-05-0020 Rozsnyói tánc

HAT-16-11 Ismerkedés őshonos magyar állatokkal a Hortobágyon

HAT-16-11 Amerikai, argentin és brazil magyar fiatalok Budapesten

Határon túli nemzetiségi kapcsolatok ápolása (2016)

A pályázati kiírás célja, hogy a Magyarországon élő nemzetiségi közösségekhez tartozó fiatalok az anyaországi, illetve a más országban élő, azonos nyelvet beszélő kortársaikkal egymás megismerése révén szorosabbá fűzzék a kapcsolataikat, gyakorolhassák anyanyelvüket, így megéljék kulturális autonómiájukat. A pályázók beépítettek a tábor programjába egy-egy magyar vonatkozású programelemet, amely lehetett történelmi vagy kulturális jellegű program is. A lehetséges pályázói kört a nemzetiségi, elsősorban oktatási profilú intézmények jelentették.

HAT-16-01-0469 - 61 Vereckei-hágó

„Ők is magyarok, ők is hozzánk tartoznak, és ha mi összetartunk, akkor nem választhat el minket egy egyszerű vonal, egy megrajzolt országhatár.”

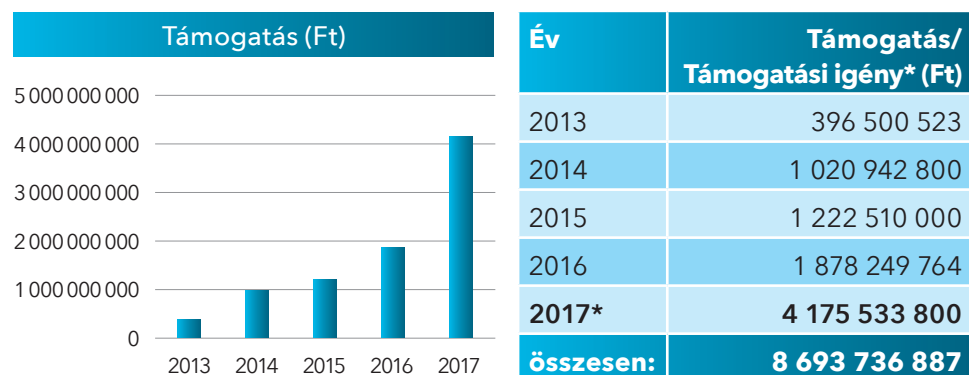
Újságcikk

HAT-16-01-0569 Diákok az aradi emlékműnél

EREDMÉNYEK

A Határtalanul! program pályázataira fordítható források évről évre növekedtek. A 2017. év több mint **négy milliárd forintnyi** forrása (**4 175 533 800 Ft**) több mint kétszerese az előző évi (1 878 249 764 Ft) forrásnak.

A programban részt vett iskolák

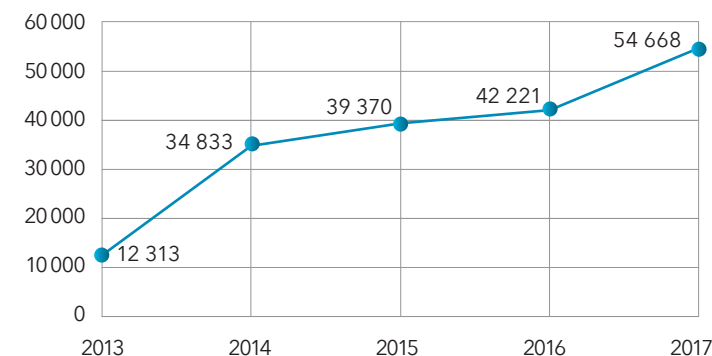
A Határtalanul! programba az évek során egyre több iskola kapcsolódott be. A pályázati konstrukció lehetővé teszi, hogy egy-egy szervezet több pályázatot is benyújtson, amennyiben több diákcsoport utazását vállalják. Kisebb diáklétszámú iskolák esetén több intézmény diákjai együtt utazhatnak egy programban, ha valamelyik iskola vállalta a pályázat bonyolítását.

A pályázati felhívások 2017-ben előnyben részesülnek azok a pályázók, akik hátrányos helyzetű településen élnek, a pályázati kiírás csaknem minden költség elszámolását lehetővé teszi.

Az utazó diákok száma

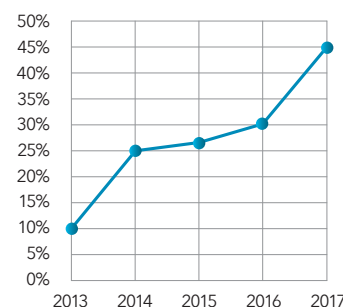
A programban részt vett diákok száma is évről-évre emelkedik. Az első évben, 2013-ban a programban tizenkétezer diák vett részt, a diákok száma **2016-ra már majdnem négyszeresére növekedett**. A 2017/2018-as tanévben várhatóan mintegy ötvenötezer diák vesz majd részt Határtalanul! programban határon túli kiránduláson.

Határtalanul! utazó magyar diákok 2013-2017

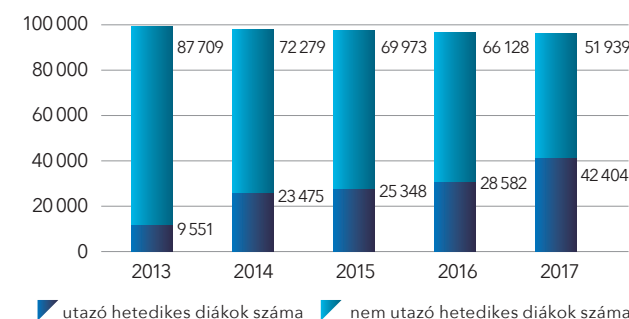

A 2013/2014-es tanévben a hetedikes diákok 10%-a kapcsolódott be a programba, a részt vevő diákok száma 2014/2015-ös tanévben már elérte a hetedikes diákok létszámának 25%-át. A **2017/2018-as tanév** végére várhatóan a **hetedikesek 45%-a mondhatja majd el magáról, hogy részt vett Határtalanul! osztálykiránduláson.**

Határtalanul! programban utazó hetedikesek %-os aránya az összes hetedikes diákhoz képest

Határtalanul! programban utazó hetedikesek száma az összes hetedikes diákhoz képest

A gimnáziumok, szakképző iskolák pályázataiban nemcsak a magyar diákok utaztak a határon túlra, hanem az együttműködés keretében a program a külföldi diákok és kísérőtanáraik utazását is támogatta. **A program első négy éve alatt több mint harmincezer határon túli magyar anyanyelvű középiskolás diák vehetett részt 3-6 napos magyarországi tanulmányi kiránduláson**, baráti kapcsolatokat kiépítve az anyaország diákjaival.

Év	Iskolák száma	Érintett magyarországi diákok	Érintett határon túli diákok
2013	349	12 313	2 668
2014	772	34 833	8 889
2015	813	39 370	10 854
2016	839	42 221	13 282
Összesen:	2 773	128 737	35 693

Célországok

A Határtalanul! program pályázati felhívásai keretében Ausztria kivételével minden szomszédos országba utazhattak a diákok. A legnépszerűbb célország Erdély és a Partium (Románia), ezt követi Felvidék (Szlovákia), majd Kárpátalja (Ukrajna) és a Vajdaság (Szerbia).

Az adott célországon belül döntően a kiemelt turisztikai helyszíneket, természeti és történelmi látnivalókat keresik fel (pl. Gyilkos-tó, Békás-szoros), illetve a magyarság történelme szempontjából fontos helyszíneket (pl. Segesvár), irodalmi emlékhelyeket (pl. Tamási Áron sírja) látogatnak meg.

A hetedikesek pályázatában minimum 2 napos, a középiskolások esetében minimum 3 napos kirándulásra van lehetőség.

A 2017/2018-as tanévben a fiatalok várhatóan összesen 5480 éjszakát fognak tölteni a szomszédos országok magyarlakta településein.

A hetedikesek általában 3-4 napos, a **középiskolások 5-6 napos kirándulást terveznek.**

HAT-16-01-0357 Szép üdvözlés Segesvárról

Specifikus tevékenységek

Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

A tanulmányi kirándulást előkészítő óra előzi meg, és az élmények, tapasztalatok elmélyítése érdekében értékelő órával zárul.

A pályázók az alábbi fakultatív tevékenységek közül választhatnak:

Tematikus utazások

Bármely, a tananyaghoz kapcsolódó témát választhatnak pl. történelmi, irodalmi, természettudományos témakörből. 2017-ben a támogató kiemelten az Arany János bicentenáriumhoz kapcsolódó programokat részesítette előnyben.

Hasonló életkorú külhoni magyar csoporttal közösen megvalósított tevékenységek

A hetedikes diákok utazásakor nem előírás az együttműködés külhoni iskolákkal, de előnyben részesülnek azok az iskolák, akik megkeresnek határon túli magyar diákokat, és velük pl. közös vetélkedőt, közös sportversenyt, közös kirándulást szerveznek.

A magyarsághoz kapcsolódó helyi ünnepeken való részvétel

A nemzeti identitás erősítésének további eszköze a nemzeti ünnepek, nemzeti emléknapok alkalmával a magyarsághoz kapcsolódó, az alábbiakban felsorolt helyi ünnepek valamelyikén való részvétel:

- október 6.: az Aradi Vértanúk Emléknapja;
- október 23.: az 1956-os forradalom ünnepe;
- november 15.: a Magyar Szórvány Napja;
- március 15.: az 1848-as forradalom és szabadságharc ünnepe;
- június 4.: a Nemzeti Összetartozás Napja;
- a Rákóczi-szabadságharcához kapcsolódó helyi megemlékezések;
- az 1848-1849-es forradalom és szabadságharcához kapcsolódó helyi megemlékezések.

A külhoni magyar közösség számára hasznos tevékenységek

A hetedikesek kirándulásába gyakran építenek be önkéntes tevékenységet, pl. egy történelmi emlékhely környékének rendbe tételét.

Együttműködés középiskolák között

A tanulmányi kirándulást előkészítő óra előzi meg, és az élmények, tapasztalatok elmélyítése érdekében értékelő órával zárul.

HETEDIKESEK PÁLYÁZATAI

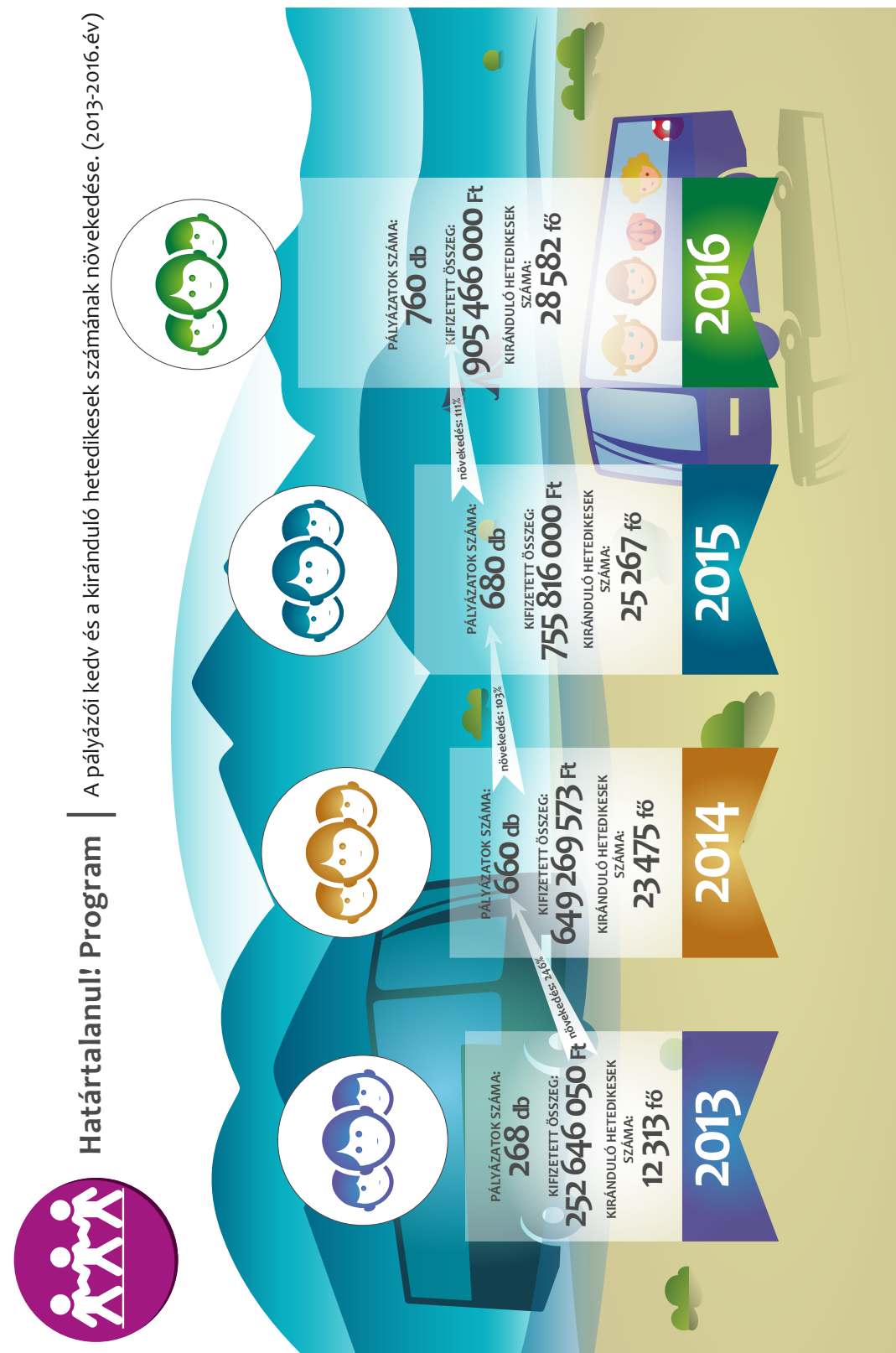
HAT-13-01-0055 Dégvai vár bevétele

A Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek felhívás a Határtalanul! program legkedveltebb pályázata. A jelentkező intézmények száma évről évre növekszik. Különösen az utóbbi években bővült jelentősen az utazáson részt vevő diákok és kísérő pedagógusok száma.

A hetedikesek pályázat népszerűségét és elismertségét jól mutatja, hogy az éves keretösszeg minden évben teljesen felhasználásra került.

A program népszerűsége gyorsan növekedett, **a második évben már két és félszeres volt a támogatást elnyert pályázatok száma.** A program népszerűségét az is segítette, hogy „önrész” biztosítása egyetlen kiírás esetében sem volt feltétel.

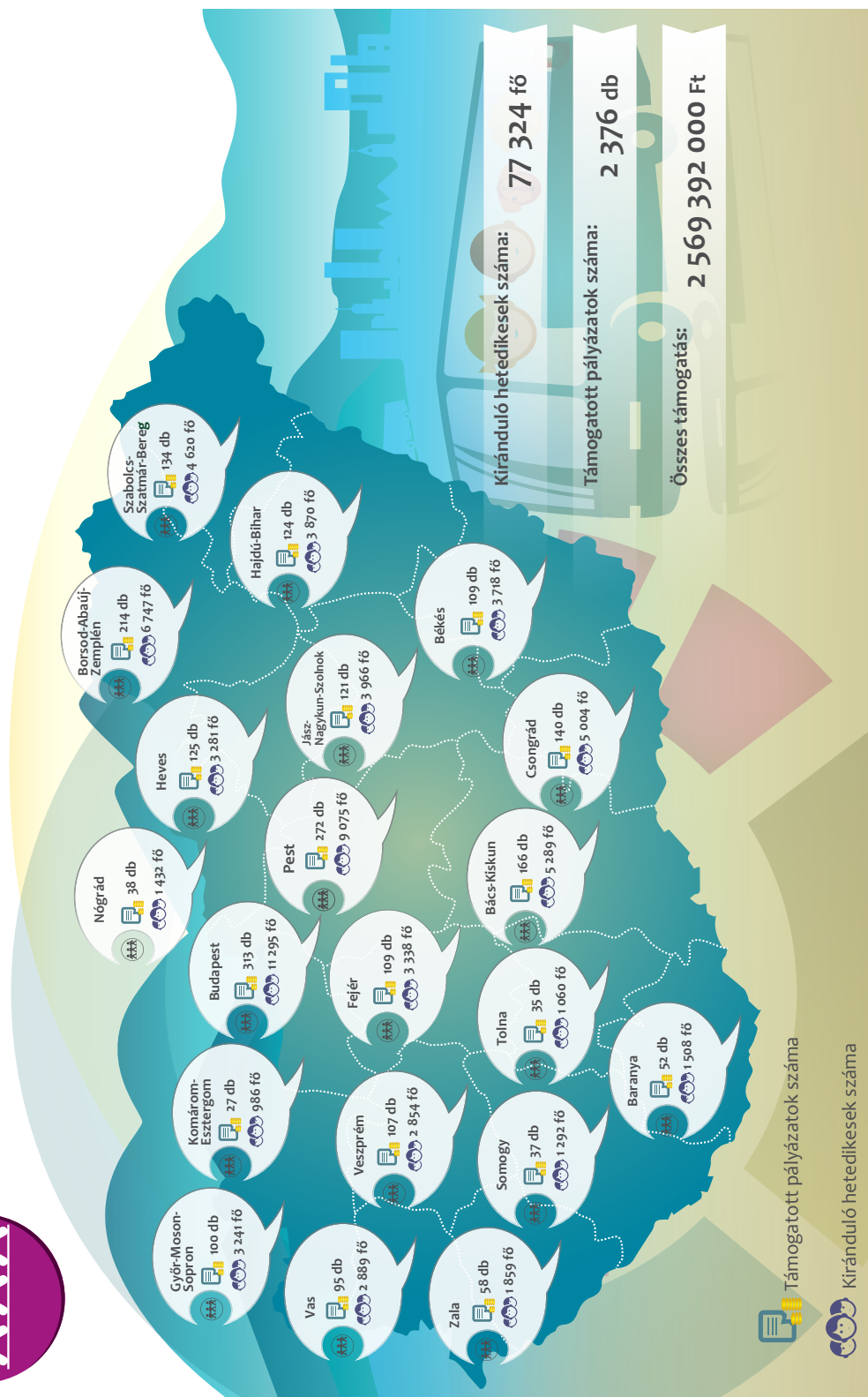
A következő ábrán jól látható, hogy 2013-2016-os időszakban hogyan is alakult az egyes megyékben támogatott pályázatok száma. 2013-ban az induláskor 268 pályázat érkezett be, 2016-ban már csaknem háromszorosa, 760. A három év három számban összegezve: mintegy 2300 nyertes pályázat révén 2,5 milliárd forint támogatásból 77 ezer hetedikes kiránduló jutott el valamely külhoni magyar lakta területre. Ez azt jelenti, hogy a hazánkban tanuló hetedikesek harmada vett részt a programban. **Míg az első évben 12 ezren élvezhették a kirándulások külhoni élményeit, addig ez a szám 2016-ban már jóval meghaladta a 28 ezret.**

Határtalanul! Program

Pályázatok és kiránduló hetedikesek száma, megyénként (2013-2016. év)

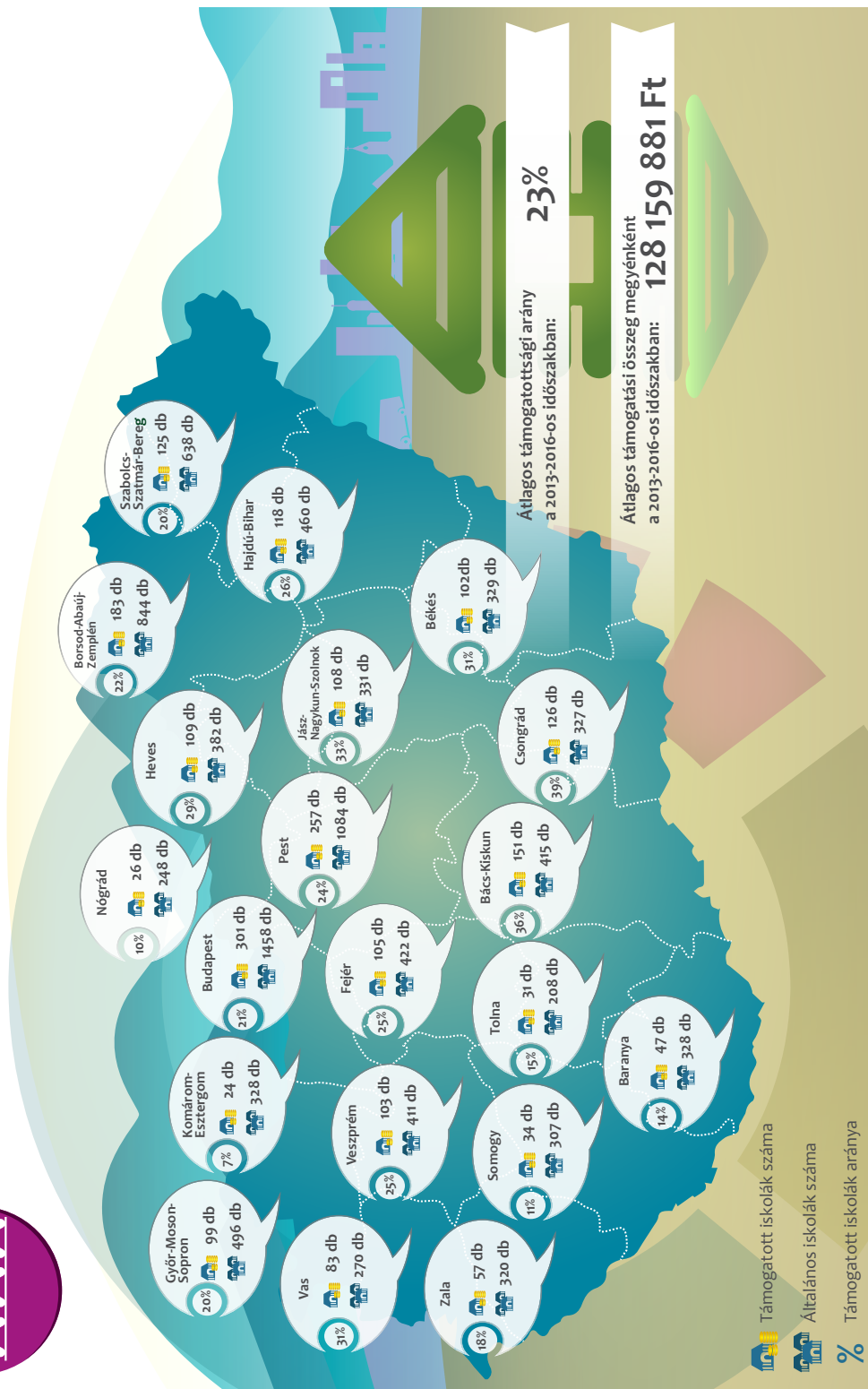
A támogatás megoszlása intézményenként és megyénként

A hetedikesek kirándulásaira pályázó iskolák száma 2013-tól 2016-ig közel háromszorosára növekedett.

A következő ábra mutatja be, hogy egy megyében az általános iskolák hány százaléka nyert támogatást. A négy év alatt egy megyében átlagosan az általános iskolák közel egynegyede vett részt a programban. **A 2016/2017 tanévben az általános iskolák egyharmada vett részt a programban.**

A kirándulások célszámait és a kiránduló hetedikesek létszámait

A 2013-2016-os időszakban a kirándulók célpontja a festői tájairól és irodalmáról, hőseiről, művészeiről egyaránt nevezetes Erdély és Székelyföld magyar lakta települései voltak, ahol főként a székely, csángó magyar kultúra területein élőkkal találkoztak a hetedikes tanulók. A legnépszerűbb témák: Székelyföldi kalandozások a hősök nyomán, Gyimesi csángó kultúra megismerése az összetartozás jegyében, Elek Apó meséi: Székelyföldi legendák és mondák nyomában, A titokzatos Hargita, Erdély legszebb természeti és kulturális örökségeinek nyomában.

A következő ábra mutatja be, hogy a 100 kirándulásból több mint hatvan Románia magyar lakta részeit érintette, negyedük pedig Felvidék településeit célozta. Száz utazás programjából tizenhárom Délvidék, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország útjaira szólt.

Hetedikesek közül Erdélybe és Székelyföldre 48 ezren, Felvidékre 19 ezren, Délvidékre, Kárpátaljára, Horvátországba és Muravidékre összesen 8 ezren jutottak el.

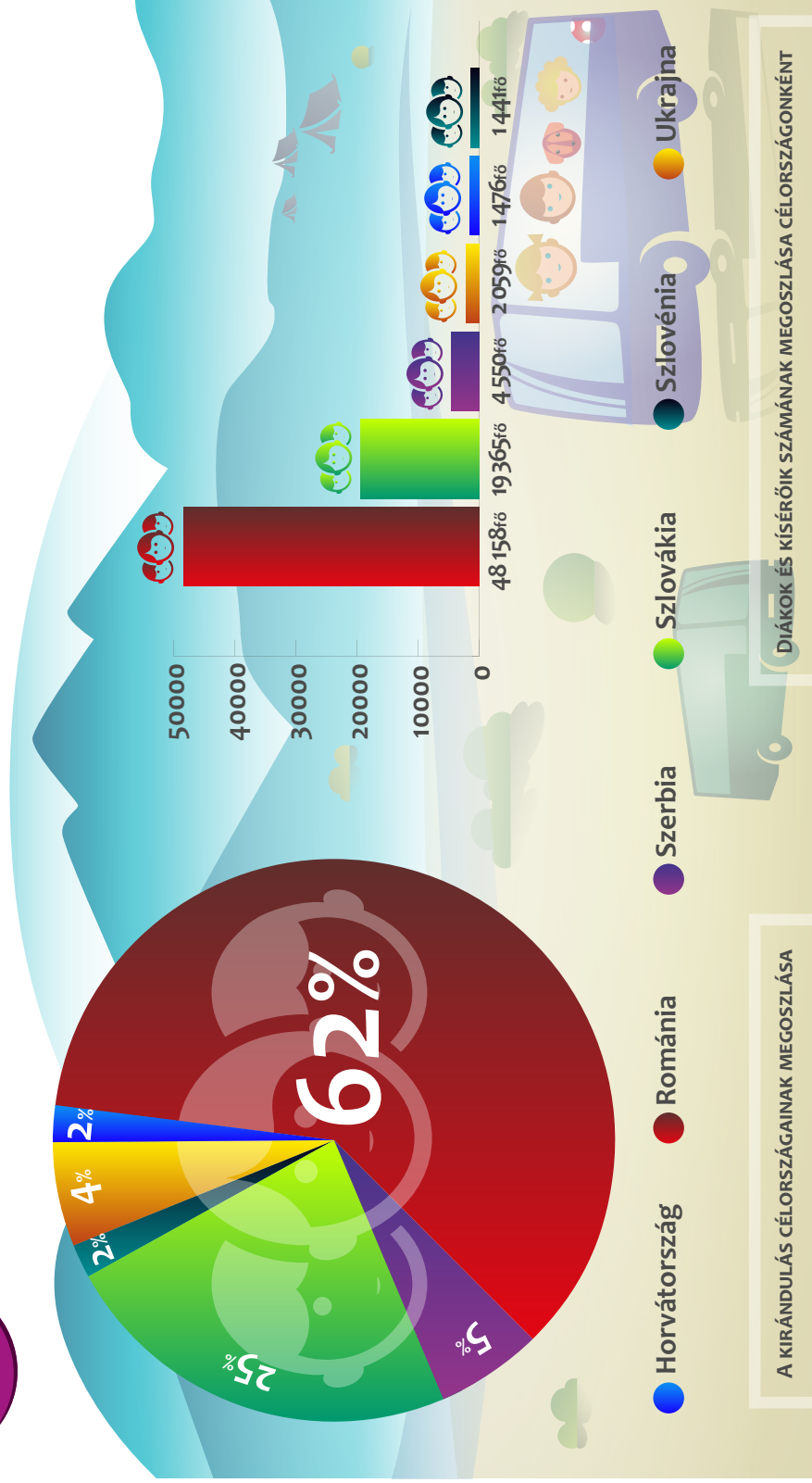
A kirándulással eltöltött napok számát tekintve egyértelműen a négynapos kirándulások a legkedveltebbek. A tanulók közel fele májusban látogat külföldre, de a június és április is kedvelt időszakai a programnak.

„Táncra perdültek a farkaslakai diákokkal, ajándékokat vittek Böjte Csaba árvaházába, s ezalatt rádöbbenek, hogy a határon túl élő magyarságnak mekkora érték az anyanyelv és a kultúra megtartása, ami itthon adott és természetes.” Újságcikk

Határtalanul! Program

Hetedikes kirándulások célországa és az odautazó hetedikesek száma
(2013-2016.év)

Hátrányos helyzetű településeken élő hetedikesek részvétele

A Határtalanul! program kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a hátrányos helyzetű települések hetedikesei számára is elérhető legyen az utazás. **A 2013-2016-os időszakban több mint 37 ezer hátrányos helyzetű hetedikes diák vett részt a kirándulásokon.**

A hátrányos helyzetű települések intézményei több mint ezer támogatott pályázatot valósítottak meg, ami az összes pályázatnak csaknem a fele, ez 1,2 milliárd Ft támogatást jelentett ezeknek az iskoláknak.

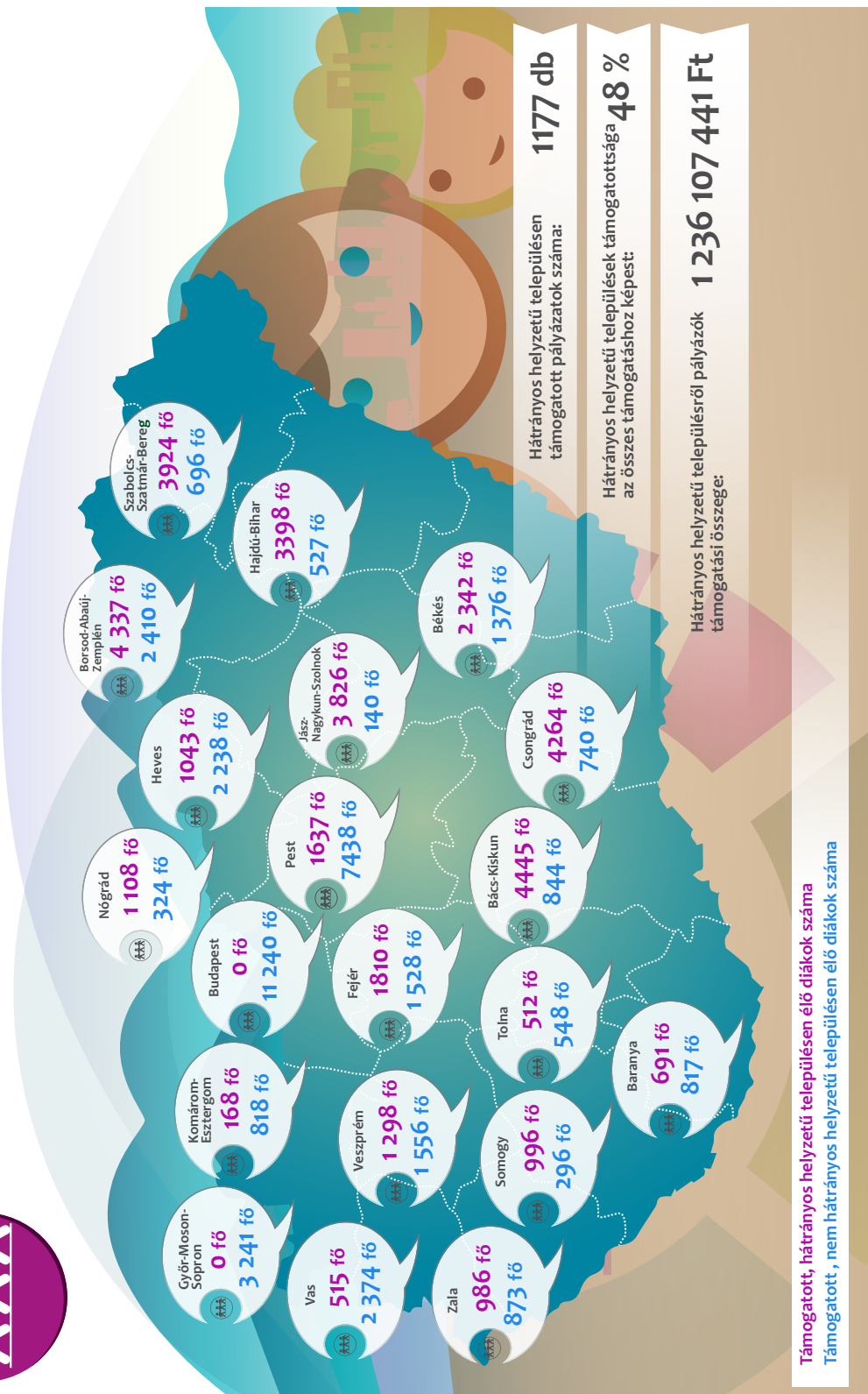

HAT-14-01-0675 Tordai-hasadék meghódítása

Határtalanul! Program

A hátrányos és nem hátrányos településen élő hetedikeseik kirándulással töltött napjainak száma (2013-2016.év)

Támogatott, hátrányos helyzetű településen élő diákok száma
Támogatott, nem hátrányos helyzetű településen élő diákok száma

HAT-16-01-0297 Előadás a Tordai sóbányában

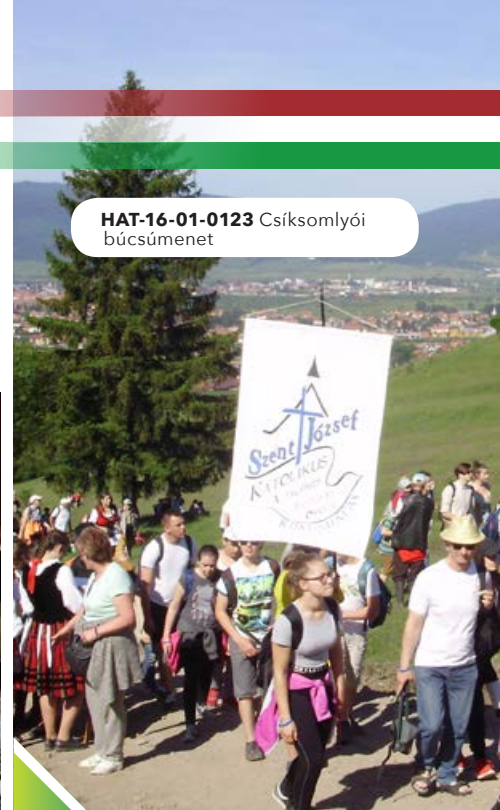
HAT-15-05-0039 Gyulakutai diákok bemutója

HAT-16-01-0007 Táncbemutató a nagykarolyi iskolában

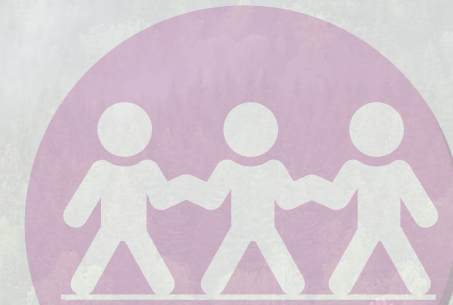
HAT-16-01-0229 Révkomáromban a Klapka György-szobornál

HAT-16-01-0123 Csíksomlyói búcsúmenet

„Az, ahogyan nyelvük tiszta-
ságát őrzik, a büszke tartásuk,
áldozatvállalásuk, határtalan
haszaszeretetük minden tiszte-
letet megérdemel.”

Újságcikk

KÖZÉPISKOLÁSOK PÁLYÁZATAI

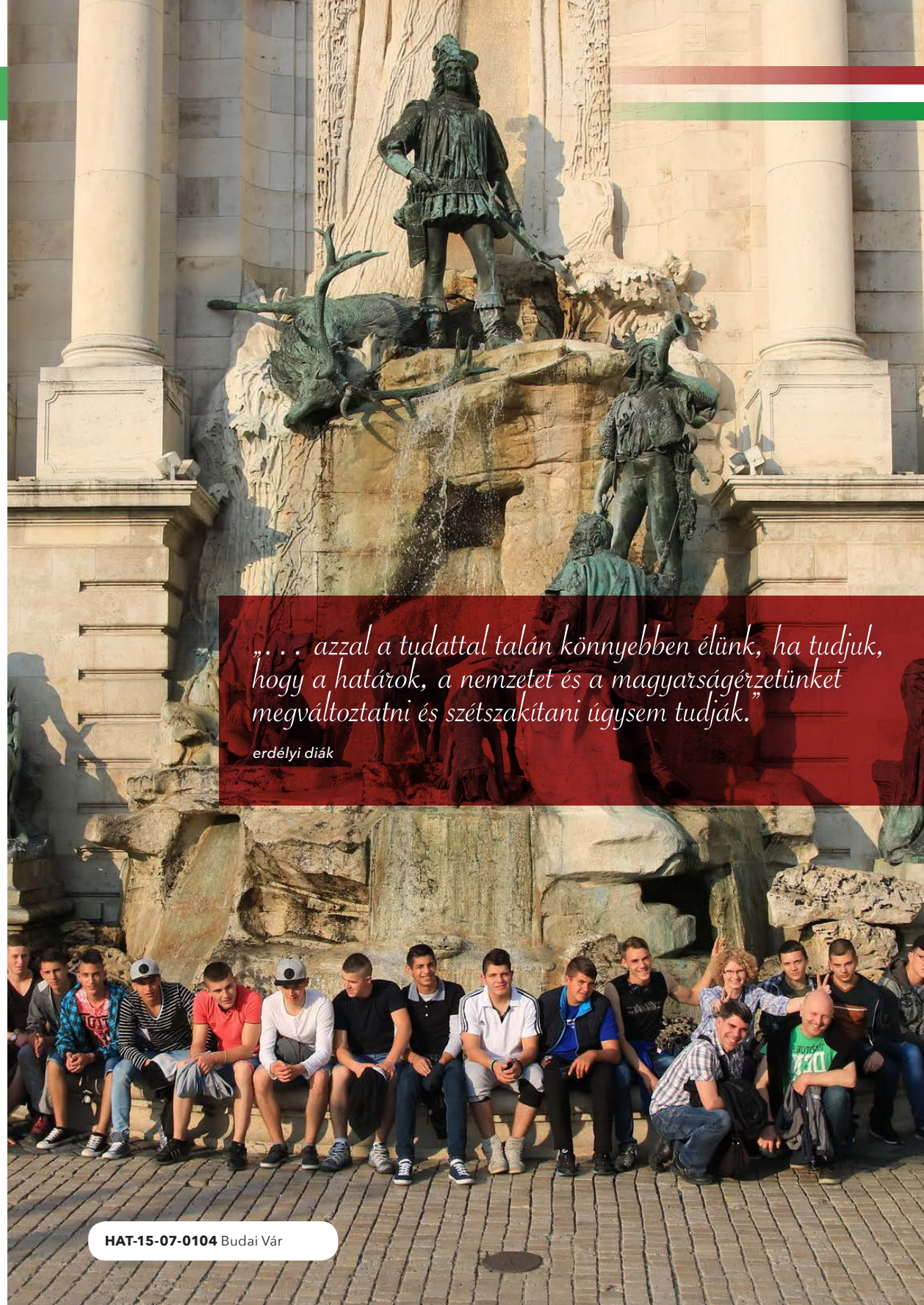

A középiskolai évfolyamok pályázatait a magyarországi középfokú, nappali rendszerű szakképző iskolai vagy gimnáziumi oktatásban 9-12. évfolyamon tanuló diákok és kísérőtanáraik egyszeri határon túli útjához, valamint a határon túli Erdély és Székelyföld, Felvidék, Délvidék, Kárpátalja, Muravidék vagy Horvátország területén magyar anyanyelvű vagy magyar tagozattal/osztállyal rendelkező intézményben középfokú, nappali rendszerű szakképző iskolai vagy gimnáziumi oktatásban részt vevő diákok és kísérőtanáraik egyszeri magyarországi útjához biztosítanak támogatást.

A középiskolai alprogramok keretében összesen 1 185 336 488 Ft támogatásban részesültek a nyertes pályázók

Az alábbi táblázat mutatja be, hogy 2013-tól hogyan alakultak a szakképző iskolák, valamint a gimnáziumok által elnyert támogatási összegek:

Kifizetett támogatások összege				
	2013	2014	2015	2016
Együttműködés szakképző iskolák között	60 376 765 Ft	178 945 674 Ft	223 477 000 Ft	213 931 000 Ft
Együttműködés gimnáziumok között	78 431 696 Ft	146 250 353 Ft	149 254 000 Ft	134 670 000 Ft
Összesen:	138 808 461 Ft	325 196 027 Ft	372 731 000 Ft	348 601 000 Ft

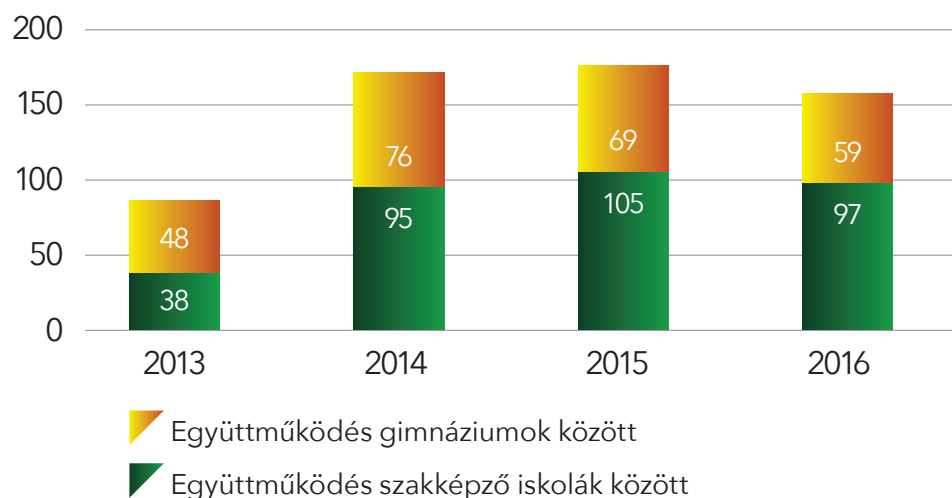

„... azzal a tudattal talán könnyebben élünk, ha tudjuk, hogy a határok, a nemzetet és a magyarságérzetünket megváltoztatni és szétszakítani úgysem tudják.”

erdélyi diákok

A program megjelenése óta összesen 587 középiskola részesült támogatásban.

Támogatott pályázatok száma 2013-2016 között

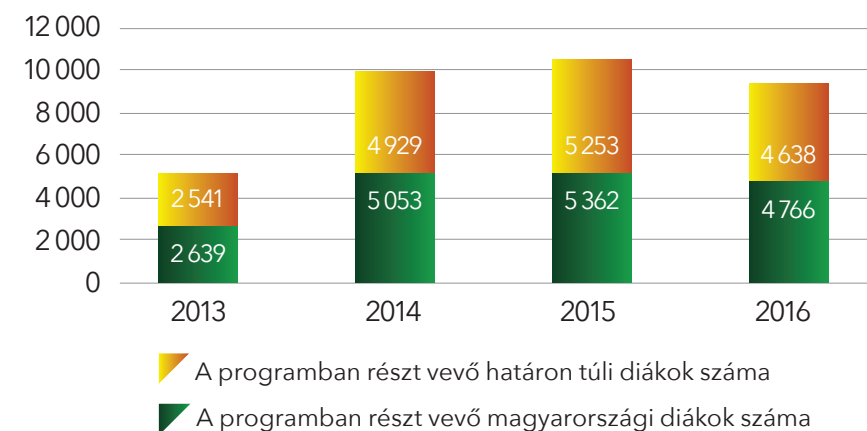

A források növekedésének köszönhetően a pályázatokban résztvevő iskolák, illetve a támogatott pályázatok száma is évről évre növekedett. 2013-ban összesen 86 pályázat részesült támogatásban, a nyertesek száma 2016-ban már ennek közel kétszeresére, szám szerint 156 intézményre nőtt. 2014-ben 171, 2015-ben összesen 174 intézmény részesült támogatásban.

A programnak köszönhetően az utazó diákok átlagosan **4 napot** tölthettek el Kárpát-medence különböző részein.

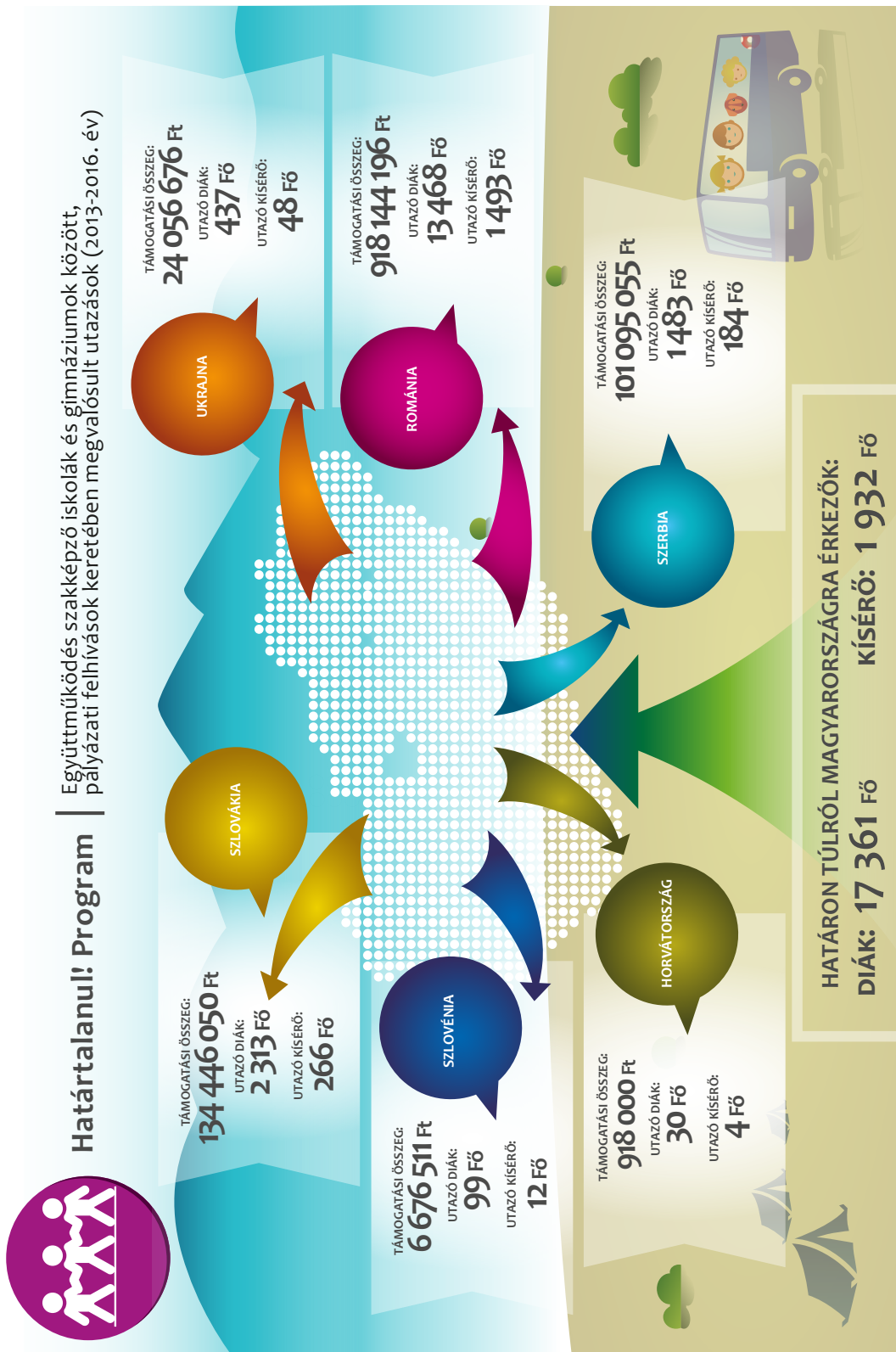
A megnövekedett támogatott pályázatokkal arányosan nőtt a programban részt vevő középiskolások száma is.

A programban részt vevő középiskolások száma 2013-2016 között

A kezdeti évben 5180 magyarországi vagy külföldi diáknak volt lehetősége határon túli kirándulásra, ez a szám 2016-ra már 9404 tanulóra emelkedett, sőt a kiemelkedő 2015. évben az utazó diákok száma már meghaladta a tízezer főt is. A program segítségével az elmúlt évek alkalmával összesen **17830 magyarországi és 17361 külföldi magyar középiskolás** kirándulása valósult meg.

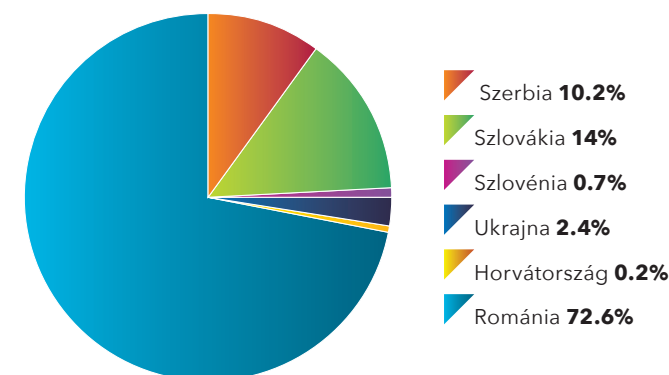
A középiskolai alprogramokban összesen közel **40 000** magyarországi és külföldi diák, illetve szakember vett részt.

Töretlenül Erdély és Székelyföld a legkedveltebb úti cél.

A hazai középiskolák körében évről évre a legnépszerűbb úti cél Románia magyarlakta területei, olyannyira, hogy **10 támogatott intézmény közül 7 választotta kirándulásának helyszínéül Erdély és Székelyföld csodás rézszeit**. Az iskolák szívesen látogattak Szlovákia és Szerbia határ menti területeire is. A Felvidéket és a Vajdaságot a támogatott intézmények egynegyede választotta úti célul.

Célszörzágok eloszlása a nyertes pályázatok tekintetében

A program négy éve alatt összesen 17830 középiskolás utazott el külföldi magyar területre osztálykirándulás formájában. Határon túlról 17361 középiskolás látogatta meg az anyaországot.

Románia népszerűsége nemcsak a támogatott iskolák számát, hanem az utazó diákok létszámát tekintve is megfigyelhető. **A magyarországi középiskolások közül a 4 év alkalmával közel 13500 magyarországi diák romániai kirándulása valósulhatott meg**, valamint közel ennyi erdélyi és székelyföldi magyar középiskolás látogathatott el Magyarországra a Program segítségével.

„Pedagógiai munkám fontos részének tartom, a hazaszeretetre nevelést, a nemzeti értékek megismertetését és továbbadását, ezért az osztályfőnöki tevékenységembe tudatosan beleépítem azokat a programokat, amelyek segíthetik a diákokat a magyar kultúra megismerésében és megszerettetésében.”

debreceni tanárnő

KÁRPÁTALJAI
MAGYAR
LAKOSSÁG
MEGSEGÍTÉSE

A Határtalanul! program keretében meghirdetett kárpátaljai magyar lakosság, illetve az Ukrajnában nehéz helyzetben élők támogatását célzó pályázatok jelentősége abban rejlik, hogy a 2014-ben kialakult kelet-ukrajnai konfliktust követően nem csak a határon túli magyarok megsegítését támogatja, hanem a határokon átnyúló szolidaritás jegyében a Kárpátalján nehéz körülmények között élő ukrán és orosz nemzetiségűeket is felkarolja. A kategória pályázatai fokozott figyelmet fordítanak a kárpátaljai magyarság történelmének és kultúrájának megismertetésére, valamint az összefogáson alapuló segítségnyújtás ösztönzésére.

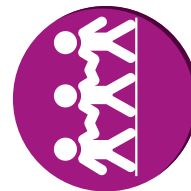
HAT-15-11-0001 Nagydobrony

HAT-15-02-0021
Adomány a mezővárosi iskola részére

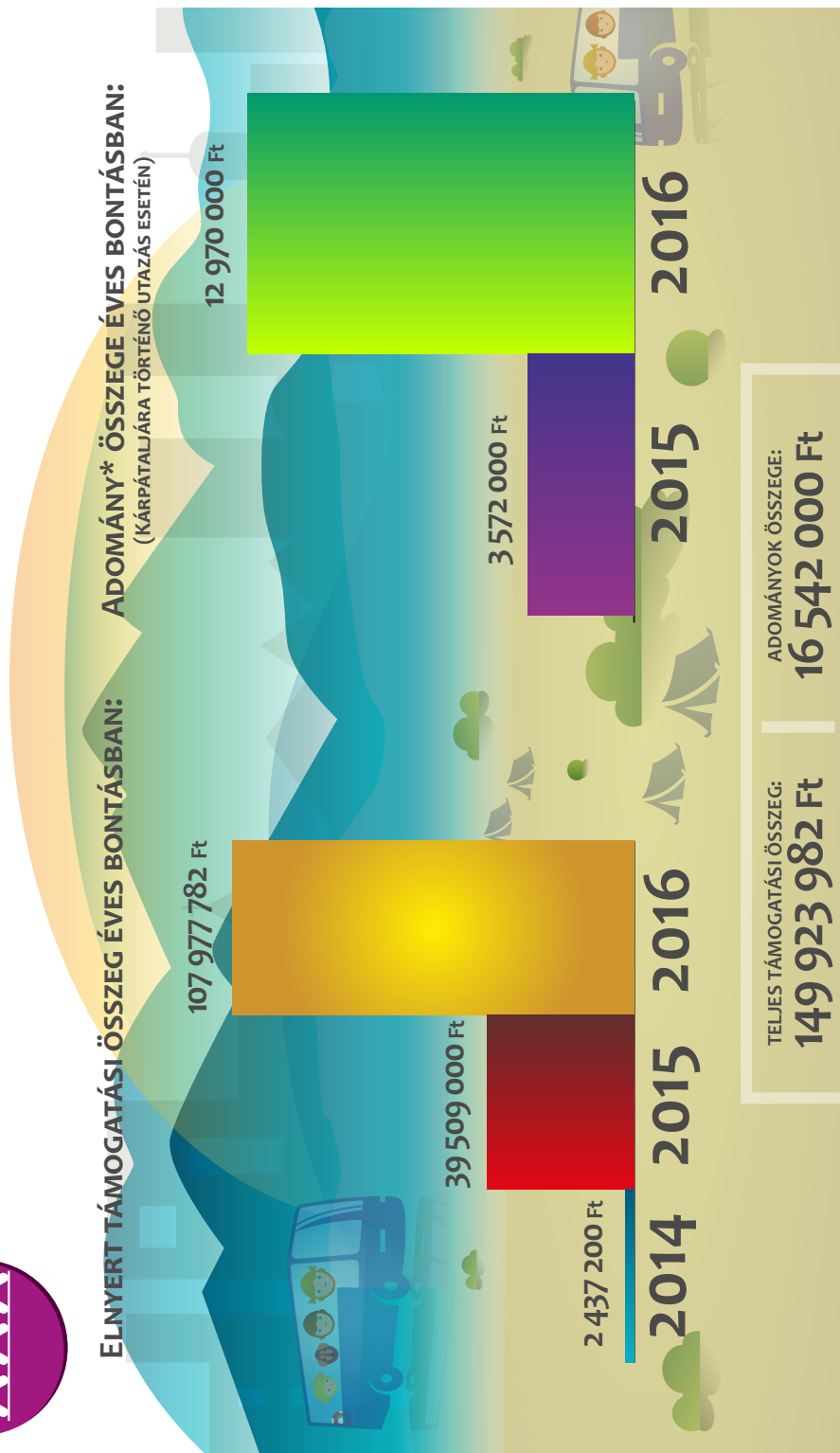

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

Határtalanul! Program

Kárpátaljai magyar lakosság, illetve az Ukrajnában nehéz helyzetben élők támogatását célzó pályázatok 2014-2016 – támogatási adatok és adományok

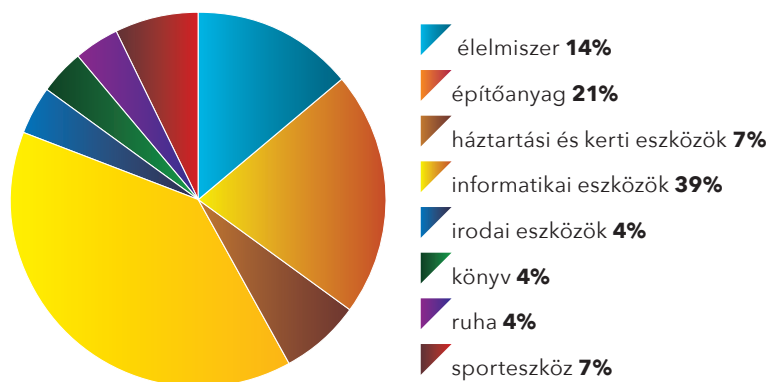
* A pályázatban vállalt adomány értéke.

A Határtalanul! program keretében 2014-2016 között összesen **149 923 982 Ft** támogatásban részesültek a nyertes pályázók. A forrás évről évre növekedett, amíg 2014-ben 2 437 200 Ft került kifizetésre, addig 2016-ra a kifizetett összeg elérte a 107 977 782 Ft-ot. Számszerűsítve a támogatási összeg növekedését, kijelenthetjük, hogy három év alatt közel **50-szeresére** nőtt a támogatási összeg, valamint a 2016-ban kifizetett összeg a 3 év alatt kifizetett támogatás 72%-át teszi ki. A nagyléptékű növekedés a forrásbevonásoknak, a program magyarországi és külföldi népszerűségének, valamint az egyes konstrukciók egy éven belül több alkalommal történő meghirdetésének egyaránt köszönhető.

2015-ben valósult meg az első kárpátaljai utazás, amelynek keretében a pályázók különböző adományokat juttattak el szervezetek, intézmények részére. Amíg 2015-ben a pályázatokban vállalt **adományok** értéke 3 572 000 Ft volt, addig ez a szám 2016-ra 12 970 000 Ft-ra növekedett, vagyis 1 év alatt közel **megnégyesződött**.

A Kárpátalja program keretében az adományok 7%-át a pénzadományok (készpénz) és **93%-át** a természetbeni adományok teszik ki. Az adományok változosságát az alábbi diagram szemlélteti.

Természetbeni adományok megoszlása

A diagramon jól látható, hogy a pályázók által leghasznosabbnak tartott adománytárgyak az informatikai eszközök és az építőanyagok. A kárpátaljai látogatáson résztvevők sok esetben önkéntes munkát is végeztek egy-egy épület felújításában, amelyhez gyakran a pályázat keretében adományozott építőanyagot használták fel.

Mindez arra utal, hogy az egymás iránti és a nehéz helyzetben élők iránti felelősségtudat hazánkban egyre erősödik.

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

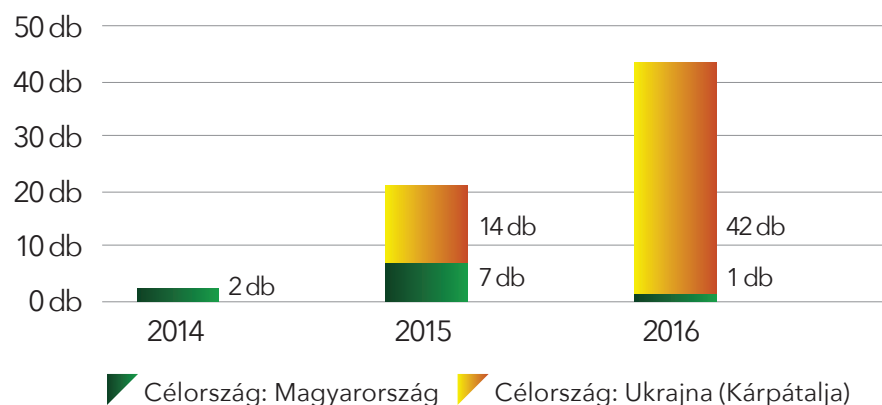

HAT-15-02-0005 Vereckei-hágó

HAT-15-11-0001 Nagydobrony

Támogatott pályázatok megoszlása célország szerint

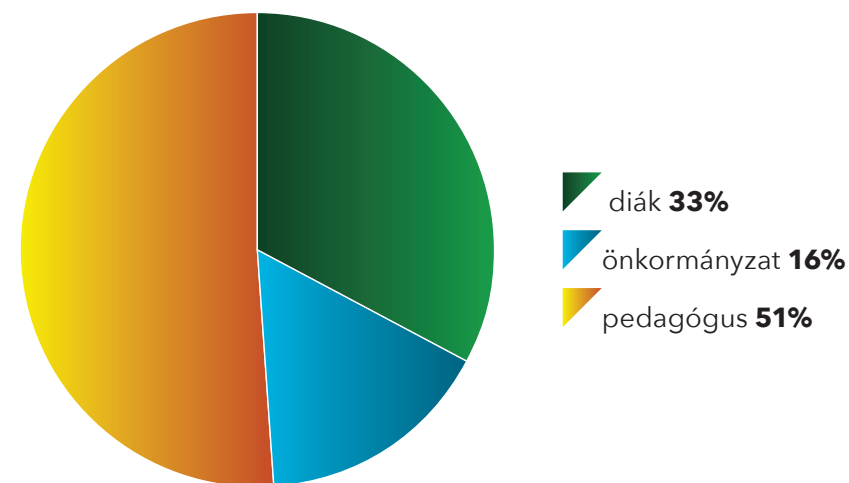

A diagram bemutatja, hogy a konstrukciók 2014-es indulása óta a pályázatok száma meghatványozódott, egyre többen ismerik meg a programot és ezáltal egyre többen élnek a lehetőséggel, hogy szorosabbra fűzzék a kapcsolatukat a Kárpátalján élőkkel.

A pályázatok meghirdetése óta összesen **2834 résztvevő** számára vált elérhetővé, hogy Kárpátaljára vagy Magyarországra utazhasson és megismerkedhessen közös történelmünkkel, hagyományainkkal.

**„Mindenképp magyar lakta területen
tervezem leélni az életem...”**
erdélyi diák

Résztvevők megoszlása

A diagram azt illusztrálja, hogy a legtöbb sikeres pályázat pedagógusok utazását is támogatta, amelynek egyik pozitív hatása, hogy a tanárok, mint a jövő nemzedékének szemléletformálói, kedvező személyes tapasztalatokra is szert tettek utazásaik során.

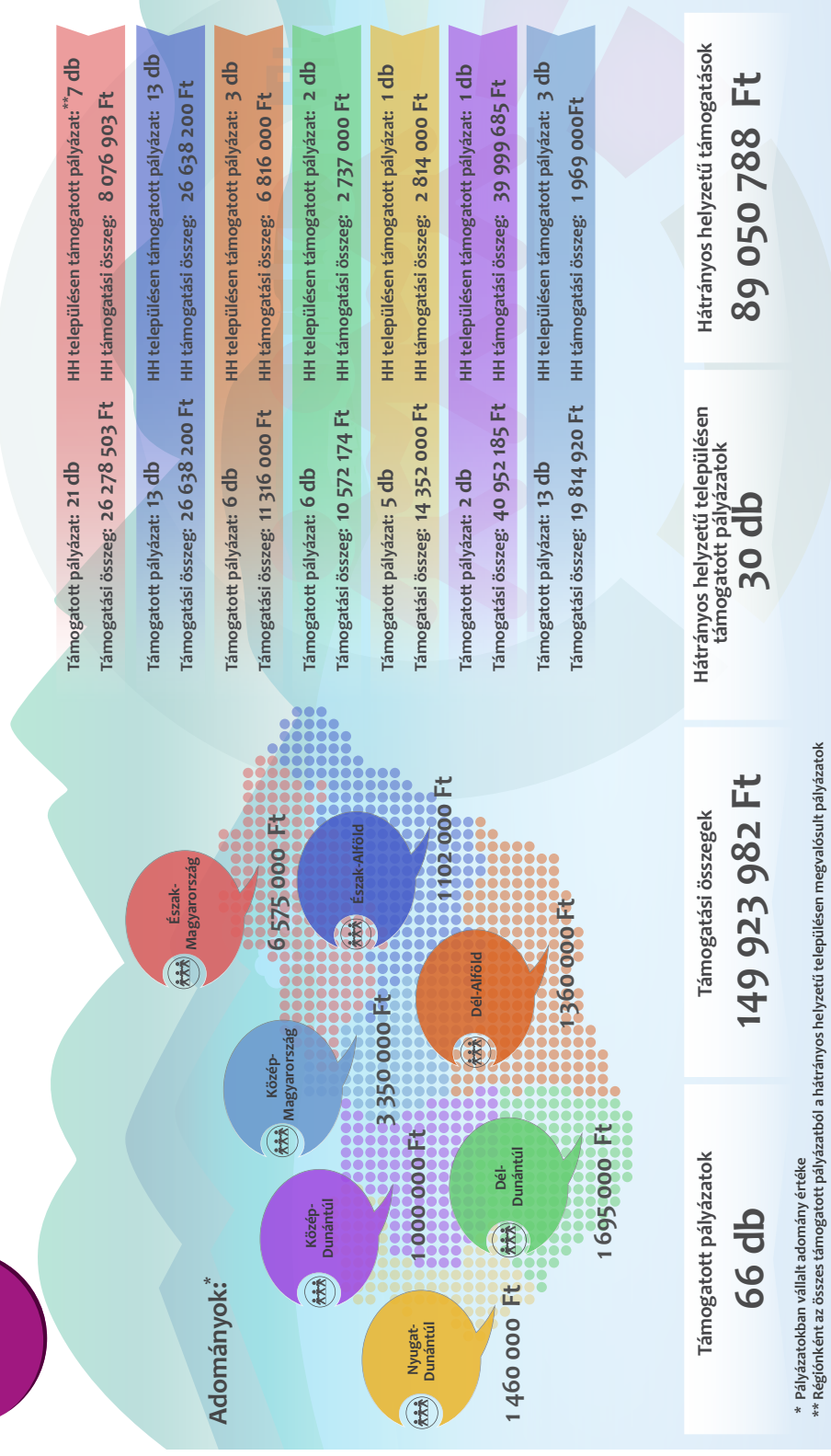
A pályázatok kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a magyarországi hátrányos helyzetű térségek, települések pályázói is részt vállalhassanak a program céljainak megvalósításában. A magyar kormány ezen törekvései az alábbiak szerint valósultak meg.

**„Átéreztük magyarságunkat
e néhány nap alatt.”** Újságírók

Határtalanul! Program

Kárpátaljai magyar lakosság, illetve az Ukrajnában nehéz helyzetben élők támogatását célzó pályázatok régiók szerinti megoszlása (2014-2016)

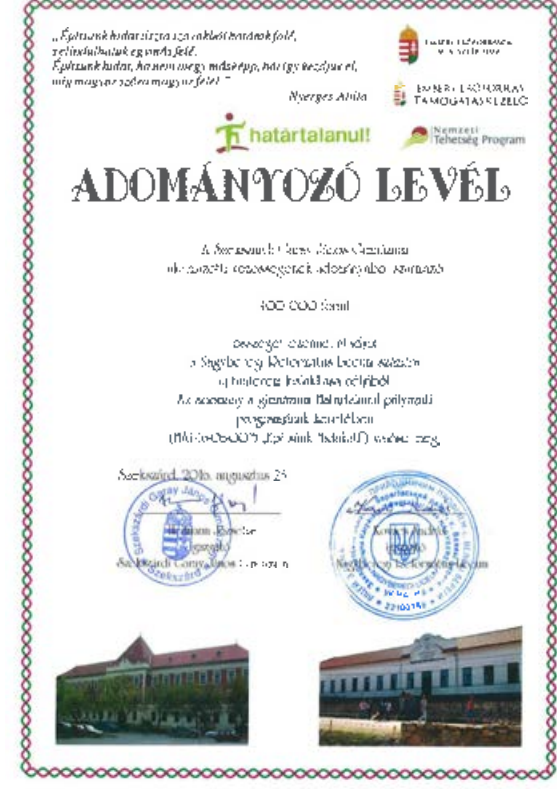
* Pályázatokban vállalt adomány értéke

** Régióként az összes támogatott pályázatból a hátrányos helyzetű településen megvalósult pályázatok

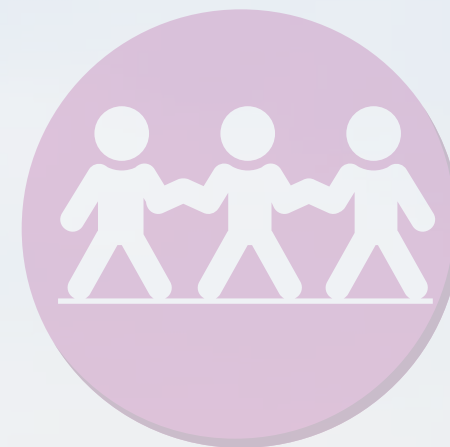
A legtöbb (21 db) támogatott pályázat az Észak-Magyarországi régióban került beadásra és ugyanebben a régióban kiemelkedően magas, 6 575 000 Ft értékű adományozást vállaltak a nyertes pályázók.

A legtöbb támogatott hátrányos helyzetű település pályázata (13 db) az Észak-Alföldi régióban került beadásra. A hátrányos helyzetű települések a támogatott pályázatok közel felét teszik ki (66 nyertesből 30), az elnyert támogatás összeg közel 60%-a került hátrányos helyzetű településekhez (149 923 982 Ft-ból 89 050 788 Ft). Ezek az arányok különösen kiemelkedő jelentőségűek, mert olyan települések lakói is lehetőséget kaptak a Kárpátalján élőkkel való kapcsolattartásra, akik nehezebb körülmények közt kénytelenek boldogulni a mindennapokban.

DIASZPÓRA-ÉS
SZÓRVÁNYPROGRAM

DIASZPÓRA ÉS SZÓRVÁNY- PROGRAM

A Határtalanul! program pályázataiban részben a kisebb távolság, részben a már korábban is kialakult intézményi és személyes kapcsolatok miatt a hazánkkal szomszédos országok magyarlakta régióira koncentrálnak. Nagyon hamar jelentkezett minden érintett oldaláról az igény, hogy az anyaországtól távolabb élő magyarságra is ki kell terjeszteni a program által kitűzött célt, a magyarság nemzetállamok feletti összetartásának erősítését. A diaszpórában és a szórványban élő magyarság hozzáférése az anyanyelvű oktatáshoz, kultúrához komoly nehézségekbe ütközhet, támogatásuk ezért kiemelt fontosságú a magyar kormány számára.

HAT-16-11 Kúlai magyar fiatalok Ópusztaszeren

„Az volt benne a legjobb, hogy két külön ország, két külön nemzetiség, de mégis sikerült szót értenünk egymással.” Újságcikk

A kitűzött cél gyakorlati megvalósítását a **2016. évben meghirdetett Diaszpórában és a Kárpát-medencei magyar szórványban élő magyar fiatalok magyarországi kirándulása** című pályázati felhívás szolgálta. A pályázattal a Határtalanul! program kilépett a Kárpát-medence földrajzi körláta közül és minden nemzettársunk számára elérhetővé vált, lakjon bárhol

is a világon. Már nem csak az anyaországba volt lehetőségük ellátogatni a diaszpóra pályázatában részt vevőknek, **eljuthattak a Kárpát-medence bármely magyar lakta területére.** A nagyvilág két távoli pontjában élő magyar fiatalok így megtapasztalhatják, hogy habár messze kerültek egymástól a történelem viszontagságai miatt, közös történelmünk és múltunk összeköti őket.

A hazánktól távol, a szórványban és diaszpórában élő magyarság körében különösen fontos a magyar identitás megőrzésének, a magyar nyelv és kultúra megismerésének támogatása, hiszen sokuk számára a távolság miatt

HAT-16-11 Magyarországi pihenő

HAT-16-11 Csoportkép a Magyarság Házában

HAT-16-11 Látogatás a Parlamentben

HAT-16-11 Svédországi magyar fiatal népviseletben

ez az egyetlen kapcsolódási pont az anyaországgal. A családi, rokoni kapcsolatok jellemzően megszakadtak, így az ilyen távol élő fiatalokat kiemelten fenyegeti a magyarságtudat elhalványodása. A Határtalanul! program keretében a Diaszpóra- és Szórványprogram ezzel összefüggésben **olyan 10 és 25 év közötti fiatalokat szólított meg, akik a helyi magyar közösségekben működő hétvégi iskolák, cserkészcsapatok, hagyományörző- és kulturális egyesületek, vallási közösségek munkájában aktívan részt vettek.** A programok összeállításánál a Rákóczi Szövetség törekedett arra, hogy az utazások a nagyobb nemzeti és egyházi

ünnepeinkhez, eseményeinkhez kapcsolódjanak, a résztvevők ezeken az ünnepeken élhetik meg legjobban a magyarsághoz tartozásukat.

A résztvevők a változatos programok során **megismerkedtek fővárosunk nevezetességeivel**, de ízelítőt kaptak a vidéki Magyarország látnivalóiból is, valamint amikor csak a körülmények engedték, **ellátogattak egy-egy, a Kárpát-medencén belüli, de határon túli magyar régióba is**. A határon túli területek látogatásával nem csak az ottani történelmi emlékhelyeinket csodálhatták meg, hanem személyes tapasztalatot is szerezhettek arról, hogy hogyan élnek meg a mindennapokban az ott élő magyarok az anyaországtól elszakadást. A megvalósult utazások közös jellemzője, hogy a magyar gyökerekkel rendelkező, Magyarországra érkező fiatalok a programok révén betekintést nyertek a magyar

kultúra tárgyi és szellemi értékeibe, valamint a személyes találkozások, tapasztalatcserék révén megismerkedhettek a különböző magyar közösségekkel. A programok többsége lehetőséget biztosított a magyarság hagyományainak személyes tapasztalat útján történő megélésére. A múzeumok, kiállítások látogatása révén pedig bővíthették történelmi és művészeti ismereteiket.

Az utazások megvalósítására 2016 őszétől egészen 2017. nyár elejéig került sor, ez idő alatt összesen 2652 fő vett részt a programban.

A program népszerűségét jól mutatja, hogy a távoli diaszpórából, így Észak- és Dél-Amerikából, Ausztráliából is nagyon sok jelentkező vett részt magyarországi utazásokon, és Európa minden tájáról is érkeztek hozzánk külföldön élő fiatalok.

HAT-16-11 Fáklyagyújtás október 23-án a Budapesti Műszaki Egyetem előtt

*„Az volt benne a legjobb,
hogy két külön ország,
két külön nemzetiség,
de mégis sikerült
szót értenünk egymással.”*

Újságcikk

HAT-16-11 Interaktív programok a Magyarság Házában

A diaszpórából és szórványból érkezők megoszlása:

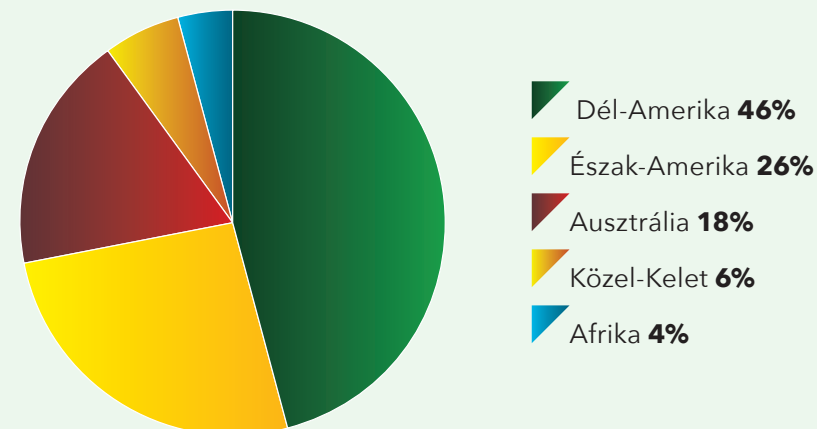
Diaszpóra:	668 fő
Szórvány:	1984 fő
Összesen:	2652 fő

Az utazásokon magyar származású, a magyar hagyományok, nyelv és kultúra iránt érdeklődő fiatalok és kísérőik vehettek részt, a résztvevők közel 90%-a fiatal.

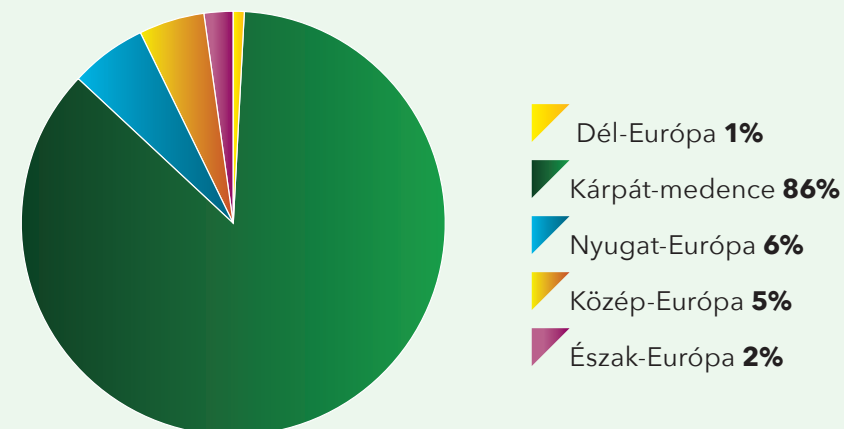
A program résztvevői országonként és régióként:

Partium és Erdély	935		
Délvidék	406		
Felvidék	389		
Kárpátalja	212		
Ausztria	115		
Csehország	76	Argentína	86
Lengyelország	47	Ausztrália	61
Horvátország	42	Kanada	50
Svédország	33	Amerikai Egyesült Államok	40
Macedónia	26	Brazília	35
Spanyolország	10	Uruguay	31
Franciaország	7	Izrael	20
Németország	6	Dél-Afriai Köztársaság	12
Egyesült Királyság	6	Chile	4
Dánia	1	Venezuela	2
Európa összesen:	2311	Európán kívül összesen:	341

A program Európán kívüli résztvevőinek megoszlása

A program európai résztvevőinek megoszlása

Határtalanul

2017. 05. 30. - 06. 02.

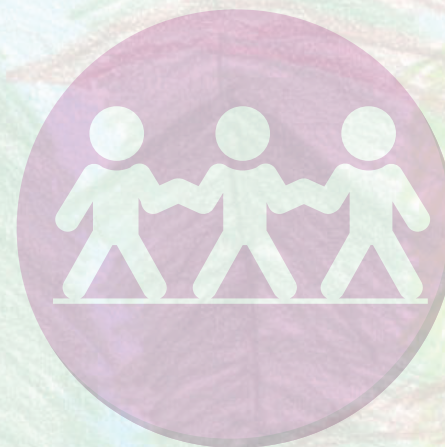
Erdély

7. évfolyam

NAPLÓ

Papp György

RÓLUNK
ÍRTÁK

Tisztelt Szerkesztőség!

A Határtalanul Program keretében a tavaszi szünet előtt 4 napos tanulmányi kirándulásra utaztunk Szlovákiába. A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 3 millió forintos pályázati támogatásának és köszönetének. Negyvenegy 7. és 8. osztályos kazinczyi diák és négy pedagógus vett részt ezen az úton.

A Határtalanul Program, melynek most már részese iskolánk is, célul tűzte ki a határainkon túl élő magyar anyanyelvű iskolákkal, iskolásokkal való kapcsolatfelvételt, azoknak a magyar történelmi emlékhelyeknek, településeknek, tájegységeknek a felismerését, megismerését, amelyek ma a mi iskolánk esetében a történelmi Felvidéken, Szlovákia területén találhatók. Ez a program hosszú folyamatot ölel fel. Az utazást megelőzően felkészítő foglalkozásokon vettek részt a gyerekek. Tanár, előadók segítségével, önálló ismeretszerzéssel készültek az útra. A kirándulás során különféle megfigyelési szempontok mentén sokrétű gyűjtőmunkát végeztek. Ezek eredményét folyamatosan csoportokban dolgozva útinapló készítésével rögzítették. Élménybeszámolókat, útvonalterképeket, rajzokat, fotókat készítettek.

Jártunk Szécsény szurdokvagyban, láttuk Ajlócsőzetesen lezúduló vízesését. Megcsodáltuk Torna várát és a berten kastély gyűjteményét, szép parkját. Nagy sétákat tettünk Igón, Locsén és Kézsmárkon. Tiszteletünket tettük Trakóly Imre mauzóleumában. Ötátrafürednél Pozrádon gyönyörködhetünk az Alacsony-látra hófodte csúcsában. Utunk végét a gombaszegi barlang szármaceppköveinek gyönyörű látványa zárta, de a legfontosabb és legszebb élményünk a Szádmási Magyar Tanítvány Alapítvány Iskolájában tett átvizsgálásunk volt. Vendég adóink rejtvényes akadályjáték keretében ismertették meg a mi gyerekeinkkel Szádmást és az iskolát. Volt

Ünnepi műsor, ismerkedés, barátkozás, barátságos mérkőzés, ajándékozás körkörösén. A teljes program zárásul a gyerekek szüleinek, majd a Kazinczy tanulóknak tartottak diavetítéses élménybeszámolót kirándulásuk élményeiről, eseményeiről.

Csutak Györgyi

Kazinczbarcikai Pollack Mihály Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagiskola

A 11 éves iskolások által készített rajzokból, posztterekből, valamint erdélyi és anyaországbeli népi használati és népművészeti tárgyakból nyílt kiállítás a Pollack Mihály Általános Iskola székelyintézményének első emeleti aulájában május 20-án. A tárlaton a diákok a Határtalanul Program keretében szervezett április 22-e és 25-e közötti erdélyi kirándulás során szerzett élményeiket osztják meg az érdeklődőkkel. A projektnek, melyben 43 tanuló és 5 tanár vett részt, az volt a célja, hogy az általános iskolások megismerjék a határon túli magyar ságot magyar anyanyelvű iskolákon, történelmi emlékhelyeken és tájegységeken keresztül. A polackok többek között ellátogattak Nagyváradra, Nagyszabolcra, Temesvárra, Aradra, Marosillyére, Kolozsvárra; látták Vajdahunyad várát, a tordai hasadékot; a háziorvosi kórházát és a Királyhagót.

SZERETET HATÁRTALANUL

Egy csodálatos hetet töltöttünk el május 5-től 10-ig Erdélyben a „Határtalanul” program keretében, amit Kincses Katalin tanárnő pályázott meg számunkra.

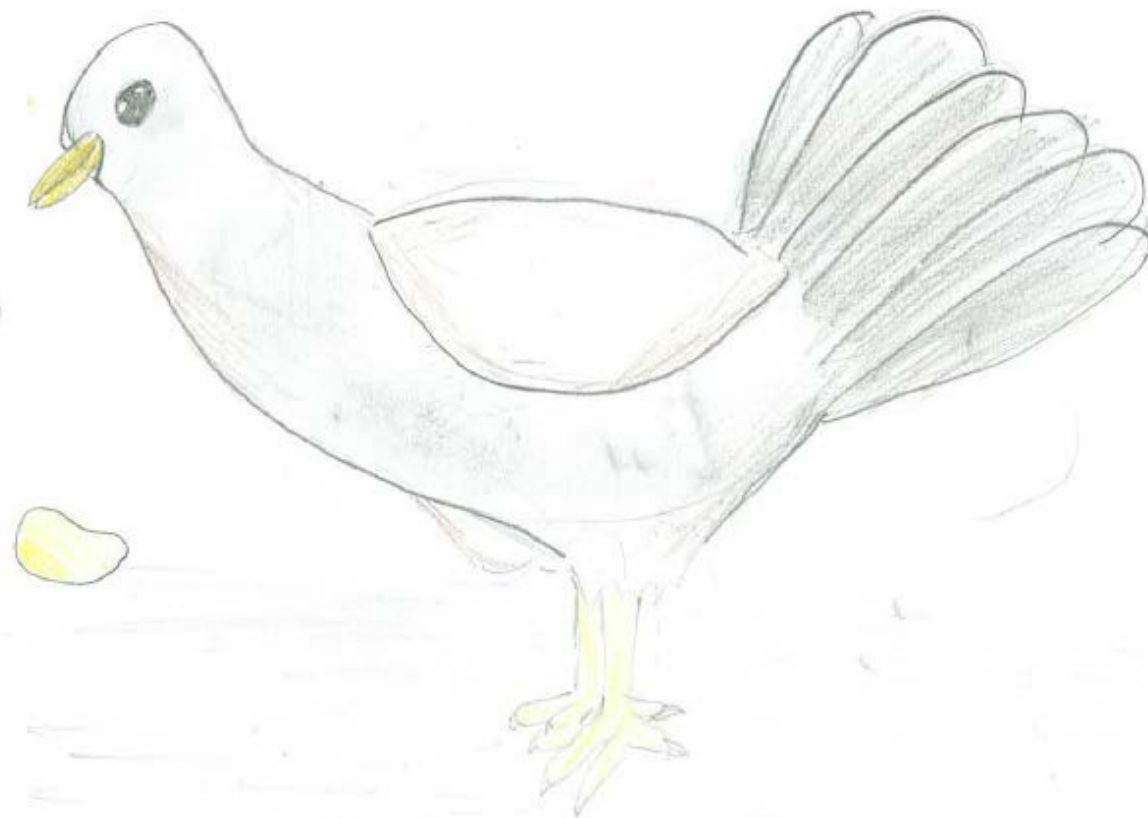
HÉTFŐN este érkezünk meg

„Utazásuk célja az összetartozás érzésének megtapasztalása, magyarságtudatuk növelése, Erdély megismerése volt.”

brassói gimnazista

ERDŐN elmentünk a Szászrégenben lévő testvériskolánkba. Ott, amilyen szeretettel fogadtak bennünket, ritte lehet ilyenben részünk. Tanórákat látogattunk, illetve közös sporttevékenységen vettünk részt, így jó ismerősre tettünk szert. Este a szünetünkre rendezett előadást

Wass Albert sírját, ahogyan Farkaslakán Tamási Áronét is. Gyönyörű helyeket láthattunk a régi Magyarországi területén, tartalmas és élményekkel gazdag napokat töltöttünk el ezen a szép vidéken. Ezért az összes résztvevő diák nevében köszönettel tartozunk a program finanszírozójának, illetve Kincses Katalinnak.

HATÁRTALANUL - CSIKRAKOS

A második nap hamar keltünk, mert sűrű programnak néztünk elé.

Először is elmentünk reggelizni a Cserei Kúria-ba, ahol bőséget ettünk kaptunk. Csután felpakoltunk a buszra, mert az iskolát látogat-
tuk meg. Először átadtuk az ajándékokat, majd a csikra-kasok és a szegediak verses előadásait hallgathatuk meg. A mi iskolánk en-
kes produkcióval készült. Csak előtt pedig az igazgatóné köszön-
tőbeszédjét hallhattuk.

Minden után elindultunk felfedezni a környéket. Először a
csikra-szalóczi búcsú helyszínére látogattunk el. Felfelé vezető
úton megfigyelhetjük az ottani környezetet. Ahogy felérünk min-
denki elhelyezkedett a szüpad mellett. Itt kipróbáltuk a víz-
szarhangot is.

Majd utána elindultunk lefelé. Amikor leértünk akkor
bementünk a helyi katolikus templomba. Itt eltöltöttünk egy
kés időt majd indultunk is tovább.

Benedek Elek szülőháza volt a következő állomásunk. Itt egy
csodálatos életképet láthatunk. Csak apó dédun-
kájától. Innen indultunk tovább a sírkövek, ahol kőszobát helye-
ztünk el, majd mindenki egy szál gázt húzott ki.

A Szent Anna-tó következett ahol gyönyörű kilátás fogadott minket.
Innen felfelé sétáltunk a kiskapcsoláshoz. Itt látni lehetett egy gyönyör-
ű panorámát.

Csután a csikra-szalóczi Angyalos templomban tettünk látogatást
érdekeségeket hallgathatunk az épületről amit mi szívesen hallgat-
tunk.

Következett Mádfalva, ahol a Habsburgok által letelepített
200 székelyről emlékeztünk meg.

Ezt követően indultunk vissza vasárnaki amit ugyanott fo-
gasztottunk el, mint a reggelünket. Töltött káposztát volt
amit egészen máshogy csináltak, mint mi, de egészen finom
volt.

Majd később a szállásra a fiúk fociztak míg a lányok
népiztek. Mindenki jóra jött, de jókedvűen ment aludni.

Határöntúli kalandok

KIS VANDA

Egy pályázat keretében hat napot tölthettek a
Boldogi Berecz Antal Általános Iskola 7.
osztályos diákjai Erdélyben. A tanulmányi
kirándulásra a diákok már januártól elkezdtek a fel-
készülést, az interneten kutattak, kiselőadásokat,
összefoglaló táblákat készítettek az úton elsajátít-
ható ismeretekből. Május végén irodalmi vetélke-
dőt mérheték össze tudásukat Tamási Áron Ál-
dó című művének ismeretéből. A 36 diák és négy ki-
sérő tanár, valamint az utazócsoporthoz csatlakozó
felmentek vágjuk nekik a közel 700 km-s útnak. Meg-
ismerkedtek a Nagyváradi és Kolozsvár nevezetes
ségeivel, rövid túrára tettek a Tordai-basádkban.
megszelidítették a Maros-menti lenyves erdőket. A
visszatérő Petőfi-emlék helyeket jártak be. Kalota-

szentkirályon a kalotaszegi tájban és a népvise-
letben gyönyörködtek, Magyarvákon pedig gyűj-
töttek egy-egy tarsollyal a legendákból ismert Szent
László-pénzből. Jártak a parajdi sóbányában, a Bé-
kás-szorosban és Gyilkos-tó vidékén is. Az utazást
az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő a 932 968 fo-
rinttal támogatta a "Határtalanul! Tanulmányi kirán-
dúlosok 7. osztályosoknak" program keretében.
Nyáron pedig közös táborozást szerveznek Boldo-
gon, amelyre a felvidéki Boldogfárról és a székely-
földi Csíkszentdomokosról várnak vendégeket.

„Az út során megelevenedtek a történelem,
irodalom, rajz, földrajz órán hallottak.”

Újságcikk

A napokban pedig újabb
néter hosszú, térkövekből
amely nagy népszerűség-
lu vezetői - több száz mé-

Határtalanul Erdélyben

niuk - tette hozzá. A prog-
ramokat tovább tudták
színesíteni, miután továb-
bi támogatásokat kaptak
az V. kerületi önkor-
mányzat oktatási bizott-
ságától és a Hild József
Alapítványtól.

A kirándulásra 7. évfoly-
amos gyerekek mehet-
tek. Nagyváradi felé in-
dultak, először Kolozs-
várra látogattak, itt töltöt-
ték az első éjszakát. Más-
nap Segesvárt is útba ej-
tették, majd visszamen-

A Vajdaságban jártunk

2017. június 4. és 7. között, a SZIA 7. évfolyama a Határtalanul pályázat keretében vajdasági magyarok lakta területeit látogattott meg.

Nagy izgalommal indultunk június 4-én vasárnap kora reggel. Ez a dátum a trianoni békeszerződés szomorú dátuma, amikor megpecsételődött az ország sorsa.

Első napunk ehhez kapcsolódó állomása volt a szabadkai városháza, ahol a díszletem napján megállt az idő és emlékeztetőül azóta is június 4-ét mutat. Tisztelegtünk Bácskossuthfalván Kossuth Lajos szobránál és megkosztoltuk, hasonlóan más a szabad-ságharhoz kapcsolódó emlékekhez.

„Az, ahogyan nyelvük tisztaságát őrzik, a büszke tartásuk, áldozatvállalásuk, határtalan hazaszeretetük minden tiszteletet megérdemel.”

Újságcikk

A Nemzeti Összetartozás Napjának van még egy nagyon fontos üzenete a ma élő magyarság számára, ez pedig nem más, mint megelőzni a Trianonhoz mérhető nemzetragédukat. Ma két ilyen veszély fenyeget. Az egyik a népességfogyás, melyet a kormány családpolitikai, gyermekvállalásra ösztönző intézkedésekkel próbál ellensúlyozni. A másik a migráció veszélye. Kvóták formájában kívánnak ránk erőltetni nagy számban idegen kultúrát, beilleszkedni nem kívánó népeket. Tanuljunk történelmünkéből, fogadjuk ébernek és ne engedjük, hogy még a maradék hazánk és néplünk is veszélybe kerüljön, mert ezért itt és most mi vagyunk felelősek, ezzel mi tartozunk az őseinknek épp úgy, mint az utódaik jövő nemzedékének!

Dr. Ágnes Árpády

A KÁTAI TANYA

Külön fejezetet érdemel a délvideki kirándulásból Kátai Géza vendégfogadó tanyája.

Külön köszönet azért a természetes és szeretetteljes fogadásért, amiben részünk volt. Úgy éreztük magunkat, mint egy várva várt vendég.

A családi vállalkozásként üzemeltetett Kátai tanyán igazi családi hangulatot teremelve, valódi vendégszeretettel és nem titelti udvariassággal bártak velünk.

A tanya körül a Kátai család birtokán élő búza és kukoricaáblak, legelő állatok. Mint kiderült, minden élet ami élénk nála saját termés illetve saját készítésű volt.

Nyaranta különböző művészeti táborokat,

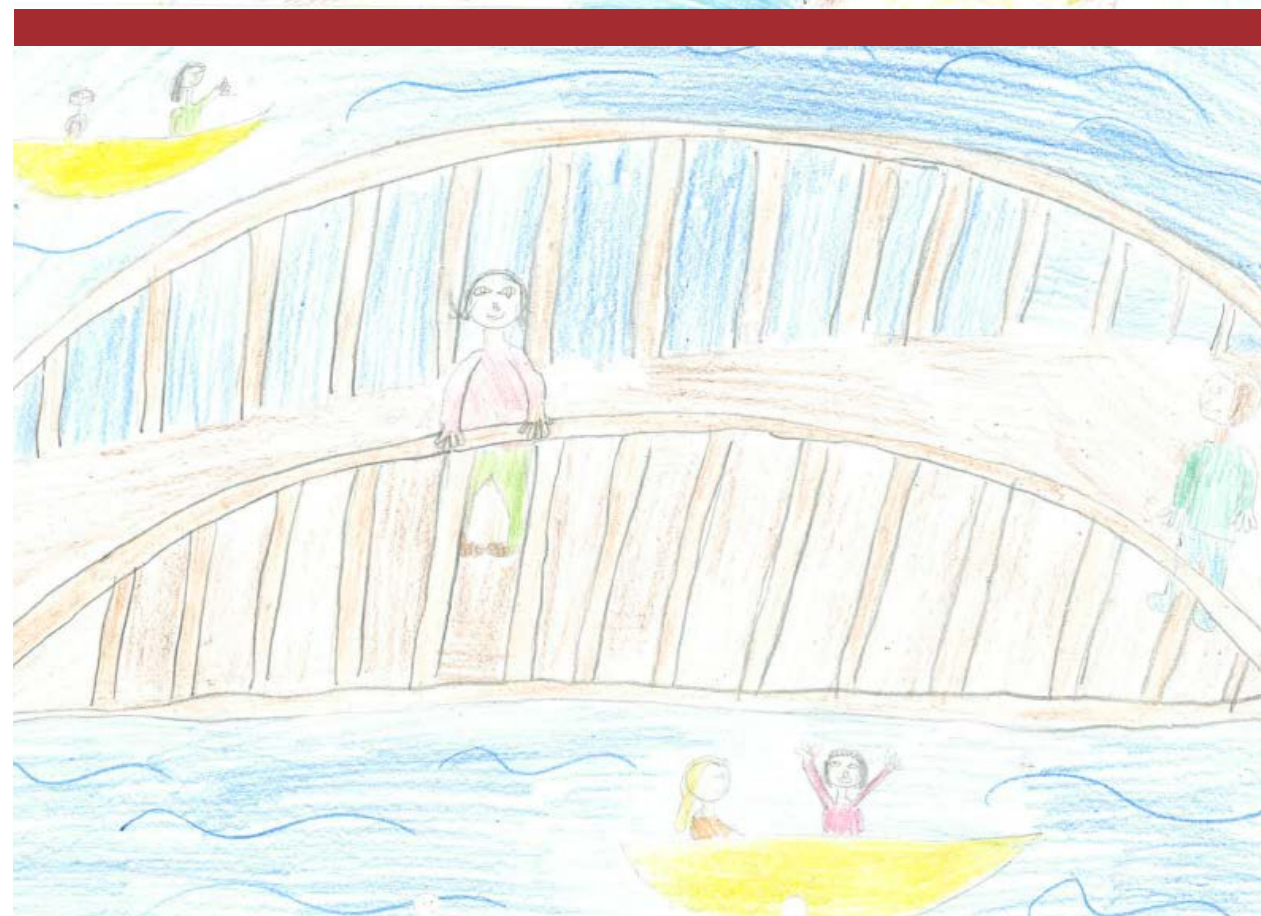
tánc-tábor, fűszerező tábor, lovas tábor tartanak. Például a fűszerező táborban résztvevők és kerámiás táborban munkálkodó gyerekek munkájával díszítették az ebédőt.

Igaz nem a helybeli, hanem a szegedi Mihály illés idegenvezetőnek köszönhet azért a látogatottságért, tudásért, amivel végigkísért bennünket az úton.

Köszönjük, hogy részt vehettünk ezen a kiránduláson.

Az én és a barátom és a barátom és a barátom

BUDAKESZI HÍRMONDÓ

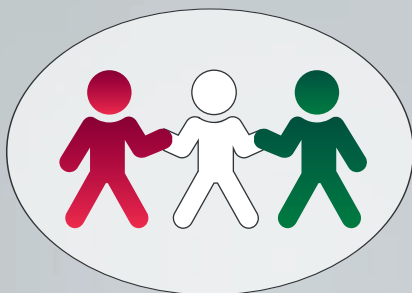

A programok során szerzett élmények, új kapcsolatok és ismeretségek segítségével reményeink szerint könnyebben őrzik meg eddig sem feledett magyarságukat, és a magyar nyelv és kultúra ismeretét és szeretetét továbbadhatják az utánuk következő generációknak.

Mindenkit arra biztatunk, különösen iskolásokat, fiatalokat, hogy keressék fel az elcsatolt területeket, ápoljanak kapcsolatokat az ottani magyarsággal.

A magyar mindenhol magyar, Határtalanul!

Kiadja: Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
Felelős kiadó: Dr. Mészáros Karina főigazgató
© Emberi Erőforrás Támogatáskezelő 2017

